

Samþykktir fyrir Festu lífeyrissjóð

1. Nafn sjóðsins og heimili.

- 1.1. Sjóðurinn heitir Festa lífeyrissjóður.
Heimili hans og varnarþing er í Reykjanesbæ.

2. Hlutverk sjóðsins.

- 2.1. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykktra þessara.
- 2.2. Lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997. Grundvöll sjóðsins má rekja til samkomulags stéttarfélaga og atvinnurekenda frá 19. maí 1969 og 12. desember 1995 ásamt síðari breytingum og markmið samþykktra sjóðsins að tryggja þau lágmarksréttindi sem þar greinir.
- 2.3. Lífeyrissjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.
- 2.4. Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir, samtryggingardeild, tilgreinda séreignardeild og séreignardeild. Í 22. kafla samþykktra þessara er fjallað sérstaklega um tilgreinda séreignardeild sjóðsins og í 23. kafla er fjallað sérstaklega um séreignardeild sjóðsins.

3. Sjóðfélagar.

- 3.1. Aðild að lífeyrissjóðnum eiga allir þeir launamenn, sem byggja ráðningarbundin starfskjör á kjarasamningum þeirra stéttarfélaga og sambanda sem eiga aðild að sjóðnum eða starfa í starfsgreinum þar sem kjarasamningar aðildarfélaganna eru ákvarðandi um lágmarkskjör, enda sé aðild þeirra ekki á annan veg ákveðin í kjarasamningi einstaks aðildarfélags hlutaðeigandi samtaka. Sjóðfélagar eru þeir sem greitt er fyrir, greiða eða hafa greitt iðgjöld til sjóðsins og eiga hjá honum réttindi.
- 3.2. Aðildarsamtök sjóðsins af hálfu launamanna eru Félag iðn- og tæknigreina, Verkalýðs- og sjómannafélag Keflavíkur og nágr., Verkalýðs – og sjómannafélag Sandgerðis, Verkalýðsfélag Grindavíkur, VR, Báran stéttarfélag, Efling stéttarfélag, Verkalýðsfélag Suðurlands, Verkalýðsfélag Akraness, Verkalýðsfélag Snæfellinga, Stéttarfélag Vesturlands og Samtök Atvinnulífsins af hálfu atvinnurekenda
- 3.3. Óheimilt er að neita manni um aðild að lífeyrissjóðnum á grundvelli heilsufars hans, aldurs, hjúskaparstöðu, fjölskyldustærðar eða kyns.
- 3.4. Heimilt er launamanni, sem gerist sjálfstæður atvinnurekandi, að halda áfram þátttöku í sjóðnum. Þá er atvinnurekendum sem tengjast starfssviði sjóðsins heimil sjóðsaðild, en biðtími skv. 12.-14. gr. skal reiknast frá lokum næsta mánaðar eftir þann mánuð, er iðgjald berst sjóðnum fyrsta sinni. Sama á við um þá aðila sem ekki eru bundnir kjarasamningum, eða að ráðningarbundin starfskjör þeirra byggjast ekki á kjarasamningi, en óska eigi að síður eftir aðild að sjóðnum.
- 3.5. Stjórn sjóðsins er heimilt að leyfa félögum og samböndum atvinnurekenda og launamanna sem að sjóðnum standa að tryggja starfsmenn sína í sjóðnum.
- 3.6. Nú óskar stéttarfélag eftir aðild að þessum sjóði, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að veita félagsmönnum þess og þeim, sem taka laun eftir viðurkenndum launatöxtum þess, leyfi til að gerast sjóðfélagar. Þá er stjórn sjóðsins heimilt að leyfa félögum og samböndum, sem standa að samningum um kaup og kjör þeirra launamanna, er aðild eiga að sjóðnum, að tryggja í honum þá starfsmenn sína, sem ekki eiga aðild að öðrum lífeyrissjóðum.
- 3.7. Stjórn sjóðsins er heimilt að semja við stjórnir annarra lífeyrissjóða um samruna þeirra við Festu lífeyrissjóð. Stjórnin skal gæta þess að réttur sjóðfélaga sjóðsins verði ekki skertur við samrunann og jafnframt að hann sé ekki bættur á kostnað sjóðfélaga hinna sjóðanna.

Stéttarfélag sem að slíkum sjóðum standa fá fulla aðild að fulltrúaráði skv. gr. 5.3. Stjórn sjóðsins er jafnframt heimilt að selja öðrum lífeyrissjóðum tryggingavernd og hafa samstarf við aðra lífeyrissjóði um einstaka þætti tryggingaverndar. Þá er stjórn sjóðsins heimilt að bjóða sjóðfélögum og öðrum aðilum samninga um viðbótartryggingavernd og séreignarsparnað í samræmi við lög nr. 129/1997.

- 3.8. Heimilt er að flytja iðgjöld og þar með réttindi sem þeim fylgja milli lífeyrissjóða þegar að töku lífeyris kemur. Aðild að sjóðnum fellur niður ef sjóðfélagi fær útborguð réttindi sín í einu lagi eða þau flytjast samkvæmt samskiptareglum lífeyrissjóða í annan lífeyrissjóð. Brottfall aðildar skulu aðildarfélag sjóðsins tilkynna skriflega með 6 mánaða fyrirvara og miðast við áramót.

4. Stjórn.

- 4.1. Stjórn sjóðsins skal skipuð sex mönnum. Þrír skulu kosnir af fulltrúum sjóðfélaga á ársfundi ásamt einum varamanni og þrír staðfestir af fulltrúum atvinnurekenda í fulltrúaráði á grundvelli tilnefningar frá stjórn Samtaka atvinnulífsins ásamt einum varamanni. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamanna. Gæta skal ákvæða laga um kynjahlutföll við skipan stjórnar. Óheimilt er að afturkalla umboð stjórnarmanns á kjörtímabili nema hann bresti hæfi til að gegna stjórnarsetu samkvæmt lögum, samþykktum eða reglum sjóðsins. Nú uppfyllir stjórnarmaður ekki hæfisskilyrði til setu í stjórn sjóðsins og skal þá tilnefningaraðili leggja fram formlega kröfu til stjórnar sjóðsins um að víkja skuli stjórnarmanni úr stjórn. Skal krafan rökstudd með vísan til atvika eða aðstæðna sem eru tilefni kröfunnar auk viðeigandi lagaákvæða, samþykta sjóðsins eða reglna. Stjórnarmaður sem beiðni beinist að skal víkja af stjórnarfundi þar sem beiðnin eða efni hennar er til umfjöllunar. Stjórn skal þegar leita óháðs lögræðilegs álits á framkominni kröfu. Að fengnu lögræðilegu áliti skal stjórn að boða til fundar í fulltrúaráði viðkomandi tilnefningaraðila svo fljótt sem verða má. Fulltrúaráð viðkomandi tilnefningaraðila skal á fundi fjalla um framkomna kröfu, framangreint lögræðilít og taka rökstudda ákvörðun um hvort stjórnarmanni skuli víkið úr stjórn eða þeirri kröfu synjað. Afl atkvæða ræður úrslitum. Nú tekur fulltrúaráð viðkomandi tilnefningaraðila ákvörðun um að víkja stjórnarmanni úr stjórn og skal þá fulltrúaráðið tilnefna nýjan stjórnarmann fram að næsta ársfundi. Kröfu um að víkja stjórnarmanni úr stjórn skal færa til bókar í sérstaka fundargerðarbók fulltrúaráðs þar sem atvikum og aðstöðu er lýst, ferli máls auk rökstuðnings fyrir ákvörðun fulltrúaráðs. Tilnefningaraðilar eru Samtök atvinnulífsins annars vegar og tilnefningarnefnd launamanna hins vegar, sbr. gr. 5.5. í samþykktum sjóðsins.
- 4.2. Stjórnarmenn í lífeyrissjóðnum skulu vera búsettir hér á landi, vera lögráða, fjárhagslega sjálfstæðir, hafa gott orðspor og mega ekki á síðustu fimm árum hafa verið úrskurðaðir gjaldþrota. Stjórnarmenn sem búsettir eru í aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins, eru þó undanþegnir þessu búsetuskilyrði. Þeir mega ekki í tengslum við atvinnurekstur, hafa hlotið dóm á síðustu tíu árum fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum, samkeppnislögum, lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldþrotaskipti o.fl. eða ákvæðum laga er varða opinber gjöld, svo og sérlögum um aðila er lúta opinberu eftirliti með fjármálastarfsemi. Stjórnarmenn skulu rækja skyldur sínar af heilindum og skulu verja fullnægjandi tíma í stjórnarstörf sín í þágu lífeyrissjóðsins. Stjórnarmaður skal vera sjálfstæður í störfum sínum, taka virkan þátt í stjórnarstörfum og taka ákvarðanir í hverju máli með hagsmunum lífeyrissjóðsins að leiðarljósi. Til viðbótar framangreindum skilyrðum skulu stjórnarmenn búa yfir nægilegri þekkingu og starfsreynslu til að geta gegnt stöðu sinni á tilhlýðilegan hátt.
- 4.3. Stjórnarmenn skulu ekki sitja lengur en átta ár samfleytt sem aðalmenn í stjórn sjóðsins. Einstaklingur sem setið hefur í stjórn sem aðalmaður í 8 ár má ekki taka sæti sem aðalmaður fyrr en að þremur árum liðnum.
- 4.4. Stjórnin skiptir sjálf með sér verkum. Þó skulu fulltrúar vinnuveitenda og stéttarfélaga hafa á hendi formennsku til skiptis eitt ár í senn. Stjórnin skal setja sér starfsreglur, hún skal halda gerðarbók og rita í hana allar samþykktir sínar. Til þess að samþykkt sé lögmæt þurfa fjórir stjórnarmenn að greiða henni atkvæði. Stjórnarfundur er ályktunarhæfur ef meirihluti stjórnarmanna er mættur eða varamenn í þeirra stað. Viðhafa skal leynilega atkvæðagreiðslu ef einn eða fleiri stjórnarmenn krefjast þess.
- 4.5. Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi. Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og önnur starfskjör og setur honum starfsreglur. Stjórn sjóðsins mótar innra eftirlit sjóðsins og skjalfestir eftirlitsferla, ræður forstöðumann endurskoðunardeildar

eða semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila um að annast innra eftirlit. Stjórn skal einnig móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal móta fjárfestingar- og áhættustefnu hans, setja reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinnslu og ráðstöfun eigna sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal árlega skipa þriggja manna endurskoðunarnefnd sem hafi m.a. eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði IX. kafla um ársreikninga nr. 3/2006. Þá skal stjórnin setja verklagsreglur um verðbréfavíðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna og fá þær staðfestar af fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands.

- 4.6. Stjórnin veitir og afturkallar prókúruumboð til handa framkvæmdastjóra og öðrum starfsmönnum.
- 4.7. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í samræmi við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar. Framkvæmdastjóri ræður starfsmenn til sjóðsins. Framkvæmdastjóri fer með atkvæði sjóðsins á fundum hlutafélaga sem sjóðurinn á hluti í, nema stjórn ákveði annað í einstökum tilvikum. Framkvæmdastjóri lífeyrissjóðsins er ekki kjörgengur sem stjórnarmaður í lífeyrissjóðnum. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Um hæfi framkvæmdastjóra fer að öðru leyti eftir ákvæðum greinar 4.2.
- 4.8. Ákvarðanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar skal framkvæmdastjóri aðeins taka á grundvelli sérstakrar ákvörðunar stjórnar eða samkvæmt áætlun sem samþykkt hefur verið af stjórninni. Sé ekki unnt að bera meiriháttar ákvarðanir undir stjórnarfund skal haft samráð við formann og varaformann stjórnar og aðra stjórnarmenn eftir föngum. Slíkar ákvarðanir skal síðan taka fyrir á næsta stjórnarfund.
- 4.9. Allar meiriháttar breytingar á skipulagi sjóðsins, innra eftirliti, bókhaldi og reikningsskilum, skal framkvæmdastjóri aðeins gera að höfðu samráði við stjórn, og að fengnu samþykki hennar.
- 4.10. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og viðurkenndar venjur. Honum ber einnig að fylgja þeirri fjárfestingarstefnu og þeim útlánareglum sem stjórnin setur. Á reglubundnum stjórnarfundum skal framkvæmdastjóri leggja fram yfirlit um fjárfestingar, rekstur og efnahag sjóðsins. Framkvæmdastjóri skal veita stjórn og endurskoðendum allar þær upplýsingar um hag og starfsemi sjóðsins sem þeir óska.
- 4.11. Hvorki stjórnarmenn né starfsmenn mega taka þátt í meðferð máls ef þeir hafa persónulegra og verulegra hagsmuna að gæta sem kynnu að fara í bága við hagsmuni sjóðsins. Sama gildir ef um er að ræða ákvarðanir sem tengjast fyrirtæki þar sem stjórnarmaður kann að eiga umtalsverðra hagsmuna að gæta sem eigandi, stjórnarmaður, starfsmaður eða af öðrum fjárhagslegum toga. Um vanhæfi til meðferðar einstaks máls fer að öðru leyti eftir meginreglum stjórnarsýslulaga. Stjórnarmönnum og eftir atvikum starfsmönnum er skylt að upplýsa um aðstæður sem valda kunna vanhæfni skv. framantöldu.
- 4.12. Stjórn sjóðsins, framkvæmdastjóri og aðrir þeir er hafa heimild til að koma fram fyrir hönd sjóðsins mega ekki gera neinar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra eða á kostnað sjóðsins. Þeir skulu einnig gæta þagmælsku um það sem þeir verða áskynja í starfi sínu fyrir lífeyrissjóðinn og varða kann hagsmuni einstaklinga eða fyrirtækja og annað það er leynt á að fara eftir eðli máls. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi eða horfið úr stjórn.
- 4.13. Hvorki stjórnarmenn né starfsmenn sjóðsins skulu sitja í stjórnnum atvinnufyrirtækja í umboði hans. Þetta gildir þó ekki um fyrirtæki sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins né heldur áhættufjármagnsfyrirtækjum sem sjóðurinn á hluti í. Sjóðstjórn skal setja sjóðnum hluthafastefnu sem leggi meginlínur um það hvernig sjóðurinn stendur að viðskiptum á hlutabréfamarkaði og um afstöðu hans til félaga sem fjárfest hefur verið í.

5. Ársfundur og störf fulltrúaráðs.

- 5.1. Ársfundur hefur æðsta vald í málefnum sjóðsins, ef ekki er öðruvísi ákveðið í samþykktum þessum. Allir sjóðfélagar eiga rétt til fundarsetu með málfrelsi og tillögurétti.
- 5.2. Ársfund sjóðsins skal halda fyrir lok maí ár hvert. Stjórn sjóðsins getur boðað til aukaársfundar þegar þurfa þykir. Skylt er stjórn að boða til aukaársfundar ef aðildarsamtök sjóðsins krefjast

þess skriflega og tilgreina fundarefni. Á aukaársfundi er heimilt að fjalla um sömu efni og fram koma til umfjöllunar á ársfundi og gilda ákvæði um ársfund að breyttum breytanda um aukaársfund. Stjórnin skal boða til fundar með skriflegu fundarboði til aðildarsamtaka sjóðsins, með minnst fjögurra vikna fyrirvara. Þá skal stjórnin auk þess auglýsa fundinn í dagblaði, útvarpi eða á annan sannanlegan hátt með a.m.k. 7 daga fyrirvara.

- 5.3. Innan lífeyrissjóðsins starfar fulltrúaráð, að jöfnu skipað fulltrúum samtaka launamanna og atvinnurekenda sem að sjóðnum standa. Aðildarsamtök sjóðsins tilnefna fulltrúa sína í fulltrúaráð lífeyrissjóðsins og fara þeir með atkvæði á ársfundi og öðrum fundum sjóðsins í umboði aðildarsamtakanna og í samræmi við ákvæði samþykkt þessara. Fulltrúar hvors hóps fara með jafnan fjölda atkvæða í fulltrúaráðinu, án tillits til fjölda fulltrúa hvors hóps fyrir sig á fundinum. Skipunartími fulltrúa er eitt ár í senn. Stéttarfélag sem að sjóðnum standa tilnefna alls 60 fulltrúa til setu í fulltrúaráði. Fjöldi fulltrúa einstakra aðildarsamtaka skal vera í samræmi við vægi iðgjaldsgreiðslna félagsmanna þeirra til sjóðsins og skal það reiknað út annað hvert ár miðað við iðgjaldsgreiðslur félagsmanna hlutaðeigandi félaga næsta ár á undan og ákvarðar sá útreikningur fjölda fulltrúa einstakra aðildarfélaga/samtaka í fulltrúaráðinu næstu tvö ár þaðan í frá. Samtök atvinnulífsins tilnefna allt að 60 fulltrúa til setu í ráðinu. Tilkynna skal um tilnefningu í fulltrúaráð minnst 14 dögum fyrir lok yfirstandandi skipunartímabils og öðlast tilnefning gildi við upphaf ársfundar og gildir fram að næsta ársfundi sjóðsins. Heimilt er fulltrúaráðsmanni að fara með umboð tveggja annarra fulltrúa á fundum fulltrúaráðsins og á ársfundi.
- 5.4. Stjórn sjóðsins skal kalla saman fulltrúaráðið tvisvar á ári, að hausti og í aðdraganda ársfundar, þar sem rædd eru málefni sjóðsins, lykiltölur úr afkomu og framvinda fjárfestingarstefnu kynnt. Heimilt er stjórn sjóðsins að ákveða að fundur fulltrúaráðs að hausti sé opinn sjóðfélögum. Á fundi fulltrúaráðs í aðdraganda ársfundar skulu auk þess breytingar á samþykktum kynntar ef við á og starfskjarastefna kynnt. Fulltrúar samtaka launamanna skulu jafnframt staðfesta tilnefningar frá tilnefningarnefnd á fulltrúum sjóðfélaga til stjórnar sjóðsins. Þá skulu fulltrúar atvinnurekenda í fulltrúaráði staðfesta tilnefningu Samtaka atvinnulífsins til stjórnar sjóðsins.
- 5.5. Eigi síðar en þremur mánuðum fyrir ársfund skulu fulltrúar stéttarfélaga í fulltrúaráði sjóðsins skipa a.m.k. þriggja manna nefnd sem gera skal tillögu um frambjóðendur fulltrúa sjóðfélaga til stjórnar og varamanna þeirra. Tillagan skal m.a. taka mið af uppruna sjóðsins og hafa það að markmiði að þeir sem hagsmuna eiga að gæta hafi tilsvareandi aðkomu að stjórn sjóðsins. Tilnefningarnefndin skal setja sér eigin starfsreglur. Samtök atvinnulífsins skulu jafnframt starfrækja tilnefningarnefnd sem undirbýr tilnefningar Samtaka atvinnulífsins um fulltrúa atvinnurekenda til stjórnar og varamenn þeirra. Tilnefningarnefndir þessar skulu hafa formlegt samráð sín á milli með það að markmiði að tryggja að tillögur hvors aðila um sig séu með þeim hætti að stjórn verði í heild þannig samsett hverju sinni að hún búi yfir nægilegri þekkingu og reynslu til þess að rækja hlutverk sitt og geti sinnt málefnum sjóðsins af skilvirkni og heilindum.
- 5.6. Innan lífeyrissjóðsins starfar fjögurra manna nefnd um laun stjórnarmanna sem undirbýr og leggur fram tillögu til ársfundar um laun stjórnar fyrir komandi ár. Ársfundur kýs fjóra fulltrúa í nefndina. Nefndarmenn sem ársfundur kýs geta ekki verið úr hópi stjórnarmanna. Nefndin skal hafa hliðsjón af því að stjórnarlaun endurspegli ábyrgð, sérþekkingu, reynslu og þann tíma sem verja þarf til stjórnarstarfa. Tveir nefndarmanna skulu kosnir af fulltrúum stéttarfélaga í fulltrúaráði og tveir af fulltrúum samtaka atvinnurekenda í fulltrúaráði.
- 5.7. Við atkvæðagreiðslu ræður afl atkvæða nema öðruvísi sé ákveðið í samþykktum þessum. Þó er heimilt að óska eftir skiptri atkvæðagreiðslu, þannig að fulltrúar samtaka atvinnurekenda og stéttarfélaga greiða atkvæði hvor í sínu lagi og þarf þá tilskilinn meirihluta í báðum hlutum fulltrúaráðsins svo að samþykkt sé lögmat.
- 5.8. Á dagskrá skulu vera eftirtaldir dagskrárlíðir:
1. Skýrsla stjórnar.
  2. Kynning ársreiknings.
  3. Gerð grein fyrir tryggingafræðilegri úttekt.
  4. Gerð grein fyrir fjárfestingarstefnu sjóðsins.
  5. Gerð grein fyrir hluthafastefnu sjóðsins
  6. Starfskjarastefna til staðfestingar
  7. Kosning stjórnar og varamanna. Fulltrúar stéttarfélaga í fulltrúaráði skulu annað hvert ár, kjósa tvo aðalmenn í stjórn. Annað hvert ár skulu fulltrúar stéttarfélaga í fulltrúaráði kjósa einn aðalmann og einn varamann í stjórn. Fulltrúar samtaka atvinnurekenda tilkynna annað hvert ár um staðfestingu þeirra á tveimur aðalmönnum í stjórn á grundvelli

tilnefningar Samtaka atvinnulífsins. Annað hvert ár tilkynna fulltrúar samtaka atvinnurekenda um staðfestingu þeirra á einum aðalmanni og einum varamanni í stjórn á grundvelli tilnefningar Samtaka atvinnulífsins.

8. Tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins, þegar slíkar tillögur liggja fyrir. Um tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins fer samkvæmt ákvæðum 24. greinar.
9. Kosning fjögurra nefndarmanna í nefnd um laun stjórnarmanna.
10. Ákvörðun launa stjórnarmanna.
11. Kjör endurskoðanda eða endurskoðunarfyriertækis.
12. Kosning formanns endurskoðunarnefndar
13. Önnur mál. Tillögur til ályktunar, sem taka á fyrir á ársfundi, þurfa að berast stjórn sjóðsins eigi síðar en viku fyrir ársfund.

6. Reikningar og endurskoðun.

- 6.1. Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Reikningar skulu endurskoðaðir af löggiltum endurskoðanda og skal ársreikningurinn gerður í samræmi við lög, reglur og góða reikningsskilavenju.

7. Tryggingafræðileg athugun og aðlögun eigna og skuldbindinga.

- 7.1. Stjórn lífeyrissjóðsins skal árlega láta reikna út fjárhag samtryggingardeildar sjóðsins og skal niðurstaða athugunarinnar vera hluti af reikningsskilum lífeyrissjóðsins um hver áramót. Í niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar skal gera grein fyrir kostnaði vegna þeirra lágmarksréttinda sem sjóðurinn er skuldbundinn að veita, sbr. ákvæði greinar 2.2. Einnig skal gerð grein fyrir kostnaði vegna þeirra viðbótarréttinda, sem sjóðurinn kann að veita umfram ofangreint lágmark. Athugun skal framkvæmd af tryggingastærðfræðingi eða öðrum þeim sem hlotið hafa viðurkenningu fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands til slíks starfs. Fyrir 1. júlí ár hvert skal senda fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands hina tryggingafræðilegu athugun.
- 7.2. Hrein eign lífeyrissjóðsins til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðariðgjalda skal vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Áætlun um framtíðariðgjöld og væntanlegan lífeyri skal miðuð við sjóðfélaga á þeim tíma sem tryggingafræðileg athugun tekur mið af. Réttindatöflur sjóðsins skulu árlega endurskoðaðar og breytt ef tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins gefa tilefni til í samræmi við greina 10.2., en um breytingar á áunnum réttindum fer eftir ákvæðum gr. 7.3. og 7.4.
- 7.3. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að eignir sjóðsins eru meira en 10% umfram lífeyrisskuldbindingar hans, miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, skal stjórn sjóðsins, að höfðu samráði við tryggingastærðfræðing, gera tillögur til ársfundar um aukningu lífeyrisréttinda. Sama gildir ef þessi munur hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Stjórn sjóðsins er einnig heimilt, að höfðu samráði við tryggingastærðfræðing sjóðsins og miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, að leggja til við ársfund að auka áunnin lífeyrisréttindi sjóðfélaga. Staða sjóðsins, það er mismunur eigna og skuldbindinga samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt, skal þó ætíð vera jákvæð eftir aukningu réttinda, bæði þegar litið er til áunninna réttinda og heildarréttinda. Ársfundur tekur endanlega ákvörðun og er yfirlit yfir ákvarðanir samkvæmt þessari grein í viðauka B sem telst hluti af samþykktum þessum.
- 7.4. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós, að eignir sjóðsins eru meira en 10% lægri en lífeyrisskuldbindingar hans, miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, skal stjórn sjóðsins, að höfðu samráði við tryggingastærðfræðing, gera tillögur til ársfundar um lækkun lífeyrisréttinda, enda finnst ekki aðrar leiðir til að bæta fjárhag sjóðsins. Sama gildir ef þessi munur hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Stjórn sjóðsins er einnig heimilt, að höfðu samráði við tryggingastærðfræðing sjóðsins og miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, að leggja til við ársfund að lækka áunnin lífeyrisréttindi sjóðfélaga. Ársfundur tekur endanlega ákvörðun og er yfirlit yfir ákvarðanir samkvæmt þessari grein í viðauka B sem telst hluti af samþykktum þessum.
- 7.5. Nú leiðir tryggingafræðileg athugun í ljós, að fjárhagur sjóðsins er svo ótryggur að við svo búið má ekki standa og ætla má, miðað við tryggingafræðilegar forsendur, að eignir hans muni ekki duga fyrir skuldbindingum miðað við þau lágmarksréttindi, sem sjóðnum er skylt að veita, sbr. grein 2.2. og skal stjórn sjóðsins þá boða til aukaársfundar eins fljótt og verða

má og eigi síðar en innan sex mánaða frá því að hin tryggingafræðilega niðurstaða lá fyrir. Á fundinum skal stjórn sjóðsins leggja fram tillögur um sameiningu við annan samtryggingarsjóð eða lokun sjóðsins. Jafnframt skal stjórn sjóðsins leggja fram tillögur um hjá hvaða lífeyrissjóði tryggja beri sjóðfélögum lífeyrisrétt. Tillögurnar skal afgreiða með sama hætti og tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins.

8. Ávöxtun fjár sjóðsins.

- 8.1. Stjórn lífeyrissjóðsins mótar fjárfestingarstefnu hans og sér um að ráðstöfun fjármuna sé í samræmi við hana. Stjórninni er skylt að ávaxta fjármuni sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma, að teknu tilliti til áhættu og með hliðsjón af langtímaskuldbindingum sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal móta sérstaka fjárfestingarstefnu fyrir hverja einstaka deild sjóðsins.
- 8.2. Fjárfestingarstefna lífeyrissjóðsins skal taka mið af ákvæðum laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, nú VII. kafla laga nr. 129/1997, og bindandi stjórnvaldsfyrirmælum og skulu fjárfestingar lífeyrissjóðsins á hverjum tíma vera innan þeirra marka sem lög og reglur setja, bæði hvað varðar efni og form, svo og innan þeirra takmarka sem samþykkt fjárfestingarstefnu setur.
- 8.3. Stjórn sjóðsins skal móta fjárfestingarstefnu, þar sem sett eru viðmið að hvaða marki skuli fjárfesta í einstökum verðbréfum. Þar skal enn fremur koma fram markmið um dreifingu eigna, tímalengd krafna, myntsamsetningu, seljanleika eigna og aðrar þær viðmiðanir, sem stjórn sjóðsins telur að endurspegli gleggst fjárfestingarstefnu hans. Á ársfundi sjóðsins skal kynna fjárfestingarstefnu sbr. gr. 5.5.
- 8.4. Heimilt er sjóðnum að eiga fasteign fyrir skrifstofur sínar.

9. Iðgjöld og önnur framlög.

- 9.1. Iðgjald til samtryggingardeildar lífeyrissjóðsins skal vera skv. kjara- eða ráðningarsamningi, ekki lægra en 12% af launatekjum sjóðfélaga 16 til 70 ára, sem tilgreind eru í greinum 9.2. eða 9.3., og myndar það rétt til samtryggingarverndar samkvæmt ákvæðum samþykktar sjóðsins. Sjóðfélaga er heimilt að ráðstafa iðgjaldi umfram 12% af iðgjaldsstofni í tilgreinda séreignardeild, enda sé gert ráð fyrir slíku í kjara- eða ráðningarsamningi, sbr. gr. 22. Hámark iðgjaldshlutfalls sem greitt verður af til samtryggingardeildar lífeyrissjóðsins skal vera jafnhátt því sem hæst er um samið í kjarasamningi aðildarsamtaka sjóðsins. Sjóðfélaga er heimilt að hækka eða lækka iðgjald til samtryggingarverndar frá því sem kjara- eða ráðningarsamningur segir til um innan ofangreindra marka enda sé gerður um það sérstakur skriflegur samningur á milli sjóðfélaga og lífeyrissjóðsins. Lífeyrissjóðurinn setur og gefur út skilmála um slíkan samning. Um ráðstöfun iðgjalda sem berast sjóðnum vegna þeirra sem yngri eru en 16 ára og eldri en 70 ára fer samkvæmt gr. 9.13.
- 9.2. Iðgjald samkvæmt 9.1. skal reiknað af heildarfjárhæð greiddra launa og endurgjalds fyrir hvers konar vinnu, starf eða þjónustu. Stofn til iðgjalds skal vera allar tegundir launa eða þóknana fyrir störf sem skattskyld eru skv. 1. mgr. 1. tl. A-liðar 7. gr. laga nr. 90/2003, um tekju- og eignarskatt. Til gjaldstofns skal þó ekki telja hlunnindi sem greidd eru í fríðu, svo sem fatnað, fæði og húsnæði, eða greiðslur sem ætlaðar eru til endurgreiðslu á útlögðum kostnaði, t.d. ökutækjastyrki, dagpeninga og fæðispeninga. Enn fremur skal ekki telja til gjaldstofns eftirlaun og lífeyri sem Tryggingastofnun ríkisins eða lífeyrissjóður greiðir, bætur greiddar af Tryggingastofnun ríkisins, slysa- og sjúkradagpeninga úr sjúkrasjóðum stéttarfélaga og bætur tryggingafélaga vegna atvinnutjóns af völdum slysa. Þá skal telja til iðgjaldsstofns atvinnuleysisbætur samkvæmt lögum um atvinnuleysistryggingar.
- 9.3. Iðgjaldsstofn manns vegna vinnu hans við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi skal vera jafnhár fjárhæð skv. 2. mgr. 1. tölul. A-liðar 7. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt og eignarskatt, sbr. 59. gr. þeirra laga. Um iðgjaldshlutfall fer eftir grein 9.1.
- 9.4. Launagreiðanda ber að halda eftir iðgjöldum starfsmanna sinna og standa skil á þeim mánaðarlega ásamt eigin iðgjaldahluta. Gjaldldagi iðgjalda hvers mánaðar er 10. dagur næsta mánaðar. Eigi greiðsla sér ekki stað innan mánaðar frá lokum iðgjaldsgreiðslutímabils, skal innheimta vanskilavexti skv. ákvæðum laga um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001. Launagreiðendum og sjálfstæðum atvinnurekendum ber að tilkynna lífeyrissjóðnum ef þeim ber ekki lengur að standa skil á lífeyrisiðgjaldi þar sem þeir hafa hætt starfsemi eða starfsmenn þeirra hafa látið af störfum. Launagreiðendur og sjálfstæðir atvinnurekendur skulu

senda skilagrein með iðgjaldinu þar sem m.a. koma fram iðgjaldshlutföll og iðgjöld hvers aðila samkvæmt kjara- eða ráðningarsamningi ásamt því iðgjaldshlutfalli og iðgjaldi sem skal renna til samtryggingar. Lífeyrissjóðurinn setur og gefur út reglur um form skilagreinarinnar. Liggi ekki annað fyrir skal við innheimtu iðgjalds miðað við að iðgjaldshluti launamanns sé 4% en launagreiðanda það sem umfram er, þó að lágmarki 8%.

- 9.5. Sjóðfélagar bera ekki ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins með öðru en iðgjöldum sínum.
- 9.6. Iðgjöld sjóðfélaga, sem launagreiðandi hefur sannanlega haldið eftir af launum hans, en ekki staðið skil á til sjóðsins, svo og mótframlag launagreiðandans, skal þrátt fyrir vanskilin meta að fullu til réttinda fyrir viðkomandi sjóðfélaga við úrskurð lífeyris, enda hafi sjóðnum verið kunnugt um þessi vanskil, sbr. 9.7. og 9.9. Þó ber lífeyrissjóðurinn ekki ábyrgð á réttindum sjóðfélaga vegna þeirra iðgjalda sem glatast við gjaldþrot og Ábyrgðarsjóður launa ber ekki ábyrgð á, skv. 10. gr. laga nr. 88/2003. (Um er að ræða stjórnarmenn og stjórnendur gjaldþrota fyrirtækis, maka þeirra og skyldmenni, skv. nánari reglum stjórnar Ábyrgðarsjóðs launa.)
- 9.7. Tvisvar á ári, í mars og september, skal senda sjóðfélögum yfirlit yfir greidd iðgjöld vegna þeirra. Yfirlitinu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga að gera án tafar athugasemdir, ef vanhöld koma í ljós á iðgjaldaskilum. Sjóðnum er heimilt að skila yfirlitum með rafrænum hætti til sjóðfélaga óski þeir eftir því eða ef slíkt er heimilt samkvæmt lögum eða öðrum gildandi reglum. Hafi athugasemdir frá sjóðfélaga, staðfestar með launaseðlum, ekki borist sjóðnum innan 60 daga frá dagsetningu yfirlits og sjóðnum ekki verið kunnugt um iðgjaldakröfuna, er sjóðurinn einungis ábyrgur fyrir réttindum á grundvelli iðgjalda þessara að því marki sem þau fást greidd. Samhliða yfirliti þessu skal eigi sjaldnar en einu sinni á ári senda upplýsingar um áunninn og væntanlegan lífeyrisrétt sjóðfélaga, rekstur og fjárhagsstöðu sjóðsins og breytingar á samþykktum. Sömu upplýsingar skal senda þeim sjóðfélögum sem náð hafa ellilífeyrisaldri.
- 9.8. Senda skal lokaaðvörun til launagreiðenda, ef iðgjöld samkvæmt innsendum skilagreinum hans hafa verið í vanskilum í þrjá mánuði frá eindaga. Formlega innheimtu skal hefja innan 15 daga frá útsendingu lokaaðvörunar eða fyrr sé rökstudd ástæða til að ætla að iðgjaldskrafa sé ótrygg.
- 9.9. Iðgjöld í vanskilum, sem sanna má með innsendum launaseðlum, skulu innheimt með sama hætti og skilagreinar launagreiðenda. Lokaaðvörun til launagreiðenda skal senda innan 90 daga frá dagsetningu yfirlits samkvæmt 9.7. Heimilt er lífeyrissjóðnum að byggja innheimtuaðgerðir á áætlunum um ógreidd iðgjöld, enda hafi hlutaðeigandi launagreiðandi ekki skilað inn skilagreinum til sjóðsins fyrir viðkomandi tímabil. Um innheimtu fer að öðru leyti eftir 9.8.
- 9.10. Öllum innborgunum launagreiðenda, hvort heldur sem þær berast með nýrri skilagrein eða öðrum hætti, skal ráðstafa til greiðslu elstu ógreiddra iðgjalda og vanskilavaxta launagreiðenda og skapa réttindi samkvæmt því. Stjórn sjóðsins er þó heimilt að víkja frá þessari reglu í því tilfelli þegar hafin hefur verið formleg innheimta iðgjalda í vanskilum sbr. grein 9.8. fyrir ákveðið tímabil og fullnægjandi trygging hefur fengist fyrir greiðslu iðgjalda, vanskilavaxta og innheimtukostnaðar vegna þess tímabils. Ennfremur ef lög kveða á um annað samanber meðferð mála á greiðslustöðvunartímabili launagreiðenda. Skilagrein telst ógreidd þar til innborgun nægir til fullrar greiðslu skilagreinarinnar og áfallinna vanskilavaxta á hana.
- 9.11. Á grundvelli samkomulags sjóðfélaga og maka hans getur sjóðfélagi ákveðið, að iðgjöld samkvæmt 9.1. skuli allt að hálfu renna til þess að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka hans, sbr. gr. 11.7. b. þessari skiptingu iðgjalda skal hætt að ósk sjóðfélaga, enda framvísi hann skilríkjum um að fjárfélagi hans og maka hans hafi verið slitið eða aðilar hafi gert með sér nýtt samkomulag.
- 9.12. Framlagi hvers árs til jöfnunar örorkubyrði lífeyrissjóða, sbr. 18. gr. laga nr. 113/1990 um tryggingagjald, skal ráðstafa í samræmi við ákvæði 19. gr. reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða þannig að ávinnsla nýrra réttinda og lífeyrir vegna geymdra réttinda hækki á komandi ári um sama hundraðshluta eins og nánar er tilgreint hér:

- a. Auka skal réttindainnvinnslu sjóðfélaga í samræmi við Töflu 1 í Viðauka B. Réttindi skv. ákvæði þessu reiknast að fullu skv. reglum um aldursháða ávinnslu. Þessi réttindi skal auðkenna sérstaklega í réttindabókhaldi sjóðsins og veita þau ekki rétt til framreiknings.
- b. Greiða skal viðbótarlífeyri til lífeyrisþega annarra en barnalífeyrisþega í samræmi við Töflu 1 í Viðauka B. Viðbótarlífeyririnn greiðist mánaðarlega eins og annar lífeyrir. Þessi viðbótarlífeyrir skal auðkenndur sérstaklega í réttindabókhaldi sjóðsins.

Framangreint framlag til aukningar réttindaávinnslu og lífeyrisgreiðslna skulu hverju sinni að hámarki nema örorkuframlagi ársins.

Tryggingastærðfræðingur sjóðsins skal árlega meta skuldbindingar sjóðsins skv. framangreindri reglu miðað við örorkuframlag ársins og vænt iðgjöld og lífeyrisgreiðslur á komandi ári og gera tillögu um breytingu á hundradshluta viðbótar ávinnslu og lífeyris, gefi matið til þess tilefni. Skal sjóðsstjórn þá leggja tillögur að breytingum samþykktu lífeyrissjóðsins fyrir ársfund hans svo tryggt sé að örorkuframlagið dugi fyrir skuldbindingum skv. a. og b. lið hér að framan.

- 9.13 Iðgjöld sem berast sjóðnum vegna þeirra sem eru yngri en 16 ára eða eldri en 70 ára skulu lögð inn í séreignardeild sjóðsins í nafni sjóðfélaga í þá fjárfestingarleið sem ber minnstu áhættu hjá sjóðnum á hverjum tíma, nema sjóðfélagi ákveði annað. Skal þá leggja inn bæði iðgjald sjóðfélaga og mótfamlag launagreiðanda. Skal tilkynna viðkomandi sjóðfélagi um slíka ráðstöfun. Um útborgunarreglur gilda ákvæði 23. kafla samþykktu sjóðsins, sbr. 11. gr. laga nr. 129/1997.

10. Grundvöllur lífeyrisréttinda.

- 10.1. Með greiðslum iðgjalda aflar sjóðfélagi sér réttinda til elli- og örorkulífeyris og maka sínum og börnum rétt til maka- og barnalífeyris eftir því sem kveðið er á um í 11.–14. gr. og á grundvelli þeirra réttindatafla sem fram koma í viðauka við samþykktir þessar og teljast hluti þeirra. Réttindi sjóðfélaga til lífeyris eru reiknuð í íslenskum krónum og ráðast réttindi af því iðgjaldi sem greitt er í lífeyrissjóðinn hverju sinni. Ávinnsla réttinda ræðst af aldri sjóðfélaga í lok þess launamánaðar sem iðgjald er greitt af til lífeyrissjóðsins, sbr. þó sérreglu í gr. 10.3. Réttindin eru verðtryggð og breytast í samræmi við breytingar á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá þeim launamánuði sem iðgjald er greitt af. Helstu tryggingafræðilegu forsendur sem réttindatöflur sjóðsins byggja á koma fram í viðauka. Lágmarkstryggingavernd miðast við að innborgun hefjist við 20 ára aldur.
- 10.2. Nú breytast tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins í þeim mæli að mati tryggingastærðfræðings hans að tilefni sé til breytinga á réttindatöflum skv. viðauka A, og skal hann þá gera tillögu að nýjum réttindatöflum, sem endurspegli breyttar forsendur og leggja fyrir stjórn. Samþykki stjórn tillöguna skal hún lögð fyrir næsta ársfund eða aukaársfund til staðfestingar. Að uppfylltum skilyrðum laga og samþykktu öðlast nýjar réttindatöflur gildi fyrir ávinnslu réttinda í sjóðnum skv. samþykkt ársfundar þar um.
- 10.3.1. Sjóðfélagi sem á réttindi í sjóðnum m.v. árslok 2004 er heimilt að greiða til hans iðgjöld allt að tilteknu hámarki með jafnri réttindaávinnslu í jafn marga mánuði og viðkomandi hafði greitt iðgjöld til sjóðsins fyrir 42 ára aldur í lok árs 2004. Hafi hann greitt iðgjöld í full 5 ár á umræddu tímabili á hann rétt á að greiða allt að viðmiðunariðgjaldi í jafnri ávinnslu til 67 ára aldurs. Þessi jafna ávinnsla miðast við meðaltal réttindaávinnslu aldursáranna 25 til og með 64 ára skv. töflu I í viðauka A, þar sem meðaltalið er birt sérstaklega. Hámarksíðgjald til jafnrar ávinnslu á hverju almanaksári, viðmiðunariðgjald, skal ákveðið fyrir hvern sjóðfélagi, sem er á aldrinum 25 til og með 66 ára, jafnhátt því iðgjaldi sem hann greiddi til sjóðsins á árinu 2003 eða síðasta árið sem iðgjald barst sjóðnum hans vegna, hafi það verið fyrr. Viðmiðunariðgjaldið skal þó ekki taka mið af iðgjaldsgreiðslum umfram 10% af iðgjaldsstofni. Hafi iðgjaldsgreiðslur það ár ekki endurspeglad venjubundnar greiðslur, s.s. vegna starfshléa eða að greiðslum hafi verið hætt á árinu, skal eftir umsókn sjóðfélaga miða útreikning á viðmiðunariðgjaldi við iðgjaldsgreiðslur næsta ár á undan sem stjórn sjóðsins telur gefa sanngjarna mynd af reglulegum iðgjaldsgreiðslum sjóðfélagans. Viðmiðunariðgjald skv. framanskráðu tekur breytingum í hlutfalli við breytingar sem verða á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá viðmiðunarári til greiðsluárs hverju sinni.
- 10.3.2. Öll iðgjöld sem berast sjóðnum á ári hverju vegna sjóðfélaga sem er 25 ára eða eldri í árslok 2004 og hefur skilgreint viðmiðunariðgjald skv. framanskráðu, skulu færast í jafnri

réttindaávinnslu allt þar til viðmiðunariðgjaldinu er náð eða útreiknuðu iðgjaldsgreiðslutímabili er lokið. Sjóðurinn skal sérstaklega gæta þess að réttindaávinnsla þeirra sem ekki eiga rétt á jafnri réttindaávinnslu til 67 ára aldurs skv. 10.3.1. sé samkvæmt þeim ávinnsreglum er gefa meiri rétt á hlutaðeigandi tímabili. Iðgjald sem berst umfram framangreint viðmiðunariðgjald myndar réttindi samkvæmt aldursháðri réttindatöflu sjóðsins. Þegar öll iðgjöld ársins hafa borist vegna sjóðfélaga sem á skilgreint viðmiðunariðgjald skal skipta því á einstaka mánuði í sömu hlutföllum og þeim iðgjöldum sem hafa borist. Sá hluti iðgjalda sem er umfram viðmiðunariðgjaldið ávinnur honum réttindi skv. töflu I í viðauka A.

- 10.3.3. Við framreikning réttinda skv. ákvæðum 12.-14. gr. skal reikna með jafnri ávinnslu í samræmi við hlutdeild viðmiðunariðgjalds sjóðfélagsins af þeim iðgjöldum sem lögð eru til grundvallar framreikningi. Í framreikningi skal viðmiðunariðgjald sjóðfélaga miðast við vísitölu neysluverðs til verðtryggingar eins og hún er í viðmiðunarmánuði framreiknings.
- 10.3.4. Lífeyrissjóðurinn skal upplýsa þá sjóðfélaga sem greiddu til Lífeyrissjóðs Vesturlands um útreikning á viðmiðunariðgjaldi til jafnrar réttindaávinnslu skv. framanskráðu innan þriggja mánaða frá því að hann greiðir fyrst til sjóðsins eftir 1. júlí 2005. Á sama hátt skal lífeyrissjóðurinn upplýsa þá sjóðfélaga sem greiddu til Lífeyrissjóðs Suðurlands og Lífeyrissjóðs Suðurnesja um útreikning á viðmiðunariðgjaldi til jafnrar réttindaávinnslu skv. framanskráðu innan þriggja mánaða frá því að hann greiðir fyrst til sjóðsins eftir 1. október 2005. Telji sjóðfélagi viðmiðunarárið ekki gefa sanngjarna mynd af venjubundnum iðgjaldsgreiðslum hans getur hann óskað eftir því við sjóðstjórn að annað ár verði lagt til grundvallar útreikningi viðmiðunariðgjalds. Ósk um endurskoðun viðmiðunariðgjalds skal berast sjóðnum í síðasta lagi 9 mánuðum eftir að sjóðfélaginn fékk tilkynningu um útreikning viðmiðunariðgjalds.
- 10.3.5. Ekki skal reikna viðmiðunariðgjald fyrir sjóðfélaga Lífeyrissjóðs Vesturlands sem eru yngri en 25 ára eða eldri en 70 ára þann 1. júlí 2005. Á sama hátt skal ekki reikna viðmiðunariðgjald fyrir sjóðfélaga Lífeyrissjóðs Suðurlands og Lífeyrissjóðs Suðurnesja sem eru yngri en 25 ára eða eldri en 70 ára þann 1. október 2005. Sjóðfélagi getur hvenær sem er ákveðið að allt iðgjald hans færist til réttinda eftir aldursháðri réttindatöflu. Ákvörðun sjóðfélaga þar um öðlast gildi frá upphafi þess árs sem tilkynning hans berst sjóðnum og er sú ákvörðun óafturkræf. Réttur til jafnrar ávinnslu skv. ákvæðum þessa kafla telst frá gildistöku samþykka þessara eða frá þeim tíma er sjóðfélagi fyrst er heimilt að greiða til sjóðsins vegna launatekna af vinnu á starfssviði hans og fellur niður, sé hann ekki nýttur án eðlilegra skýringa að mati sjóðstjórnar.
- 10.3.6. Stjórn sjóðsins er heimilt að gera samkomulag við aðra lífeyrissjóði innan Landssamtaka lífeyrissjóða sem hafa miðað við jafna réttindaávinnslu á árinu 2003 um gagnkvæma viðurkenningu iðgjaldsgreiðslna til útreiknings viðmiðunariðgjalds skv. framanskráðu. Þá er sjóðunum heimilt að halda samræmda tölvuskrá um rétt manna til jafnrar ávinnslu og kveða á um það, hvernig sá réttur deilist niður, sé iðgjald greitt til fleiri sjóða.
- 10.4. Áunnin lífeyrisréttindi eins og þau eru skilgreind í 11.-14. gr. og reiknuð samkvæmt greinum 10.2. og 10.3. skulu varðveitt í samræmi við gildandi reglur hverju sinni, þannig að lífeyrisgreiðslur verði samkvæmt uppsöfnuðum réttindum hvers réttindatímabils. Framreikningur skal hverju sinni vera samkvæmt þeim reglum sem gilda þegar réttur til lífeyris varð virkur. Samtala lífeyrisréttinda er summa áunninna lífeyrisréttinda og framreiknaðra lífeyrisréttinda, ef slík réttindi hafa verið úrskurðuð. Framreiknuð lífeyrisréttindi teljast ekki með áunnum lífeyrisréttindum nema að því marki sem þau hafa fallið til frá úrskurði framreiknings, sbr. gr. 12.12.a. og 13.6.a. og minnkar framreiknaði hlutinn þá sem því nemur. Þegar stjórn sjóðsins ákveður aukningu réttinda skulu þau vera greind frá öðrum réttindum. Réttindaaukning er ekki tekin með í framreikningi en hún reiknast að fullu í áunnum réttindum. Komi til skerðingar á áunnum réttindum sjóðfélaga skal fara með réttindaskerðinguna á sama hátt og réttindaaukningu nema að skerðingin kemur til frádráttar áunnum réttindum. Breyting réttinda skv. framanskráðu skal færð í réttindabókhalda sjóðsins miðað við síðasta mánuð þess tímabils sem tryggingafræðileg úttekt skv. 7. kafla samþykka þessara tekur til. Hækkun eða lækkun lífeyrisgreiðslna tekur gildi frá og með næsta mánuði eftir að staðfesting fjármála- og efnahagsráðuneytis þ.a.l. liggur fyrir.
- 10.5. Áunnin geymd lífeyrisréttindi sjóðfélaga í Lífeyrissjóði Suðurnesja og Lífeyrissjóði Suðurlands þann 30. september 2005 skulu varðveitt skv. þeim réttindareglum sem giltu þann dag í hlutaðeigandi lífeyrissjóðum. Áunnin geymd lífeyrisréttindi sjóðfélaga í Lífeyrissjóði Vesturlands þann 30. júní 2005 skulu varðveitt skv. þeim réttindareglum sem giltu þann dag í hlutaðeigandi lífeyrissjóði. Um áhrif frestunar eða flýtingar á fjárhæð lífeyris skv. áunnum

rétti miðað við ofangreindar dagsetningar, fer skv. meginreglu 2. ml. í gr. 11.2. og 11.3. eins og sýnt er í töflu II í viðauka A.

- 10.6. Sjóðurinn leggur sérstaka áherslu á ellilífeyristryggingar og áskilur sér heimild til að verja þau réttindi umfram önnur við endurskoðun á réttindaákvæðum samþykktu þessara.

11. Ellilífeyrir.

- 11.1. Sjóðfélagi á aldrinum 60 til 80 ára, sem á réttindi í sjóðnum skv. 10. grein, á rétt á ævilöngum ellilífeyri. Sjóðfélagi sem hefur töku ellilífeyris 67 ára gamall fær réttindi samkvæmt töflu I.
- 11.2. Þegar sjóðfélagi hefur töku ellilífeyris eftir 67 ára aldur hækkar upphæð ellilífeyris samkvæmt töflu I eins og segir í töflu II fyrir hvern mánuð sem líður frá 67 ára aldri þar til taka lífeyris hefst. Hækkun ellilífeyrisréttindanna miðast við það að verðmæti ellilífeyrisins til æviloka sé hið sama og hjá þeim sem hefja töku ellilífeyris 67 ára miðað við tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins. Þannig getur sjóðfélagi frestað töku ellilífeyris til allt að 80 ára aldurs gegn varanlegri hækkun mánaðarlegra ellilífeyrisgreiðslna.
- 11.3. Þegar sjóðfélagi hefur töku ellilífeyris fyrir 67 ára aldur þá lækkar upphæð ellilífeyris samkvæmt töflu I eins og segir í töflu II fyrir hvern mánuð sem sjóðfélagann vantar upp á 67 ára aldur þegar taka lífeyris hefst. Lækkun ellilífeyrisréttindanna miðast við það að verðmæti ellilífeyrisins til æviloka sé hið sama og hjá þeim sem hefja töku ellilífeyris 67 ára miðað við tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins. Ellilífeyrisréttindi sem aflað er á hverju aldursári samkvæmt þessari grein, þ.e. eftir að taka ellilífeyris hefst fyrir 67 ára aldur, koma fyrst til greiðslu fyrir fyrsta mánuð eftir að sjóðfélagi hefur náð 67 ára aldri og þá án sérstakrar umsóknar sjóðfélaga.
- 11.4. Við töku ellilífeyris fyrir 67 ára aldur ráðstafar sjóðfélagi elli- og örorkulífeyrisréttindum sínum endanlega og á því ekki sjálfstæðan rétt til örorkulífeyris eftir það. Hafi hann áunnið sér viðbótarrétt til ellilífeyris með iðgjaldsgreiðslum eftir að hann hóf töku lífeyris skal endurúrskurða honum ellilífeyri hafi hann misst starfsorku sem nemur 50% eða meira.
- 11.5. Iðgjöld sem sjóðfélagar greiða eftir 67 ára aldur veita réttindi samkvæmt töflu I. Ellilífeyrisréttindi sem aflað er á hverju aldursári samkvæmt þessari grein koma fyrst til greiðslu fyrir fyrsta mánuð eftir næsta afmælisdag og þá aðeins samkvæmt sérstakri umsókn sjóðfélaga. Við 70 ára, 75 ára og 80 ára aldur skal senda sjóðfélögum sem ekki hafa hafið töku ellilífeyris upplýsingar um lífeyrisréttindi þeirra og hvernig sækja megi um réttindin. Ellilífeyrir sem aflað er skv. töflu I hækkar þegar töku hans er frestað fram yfir næsta afmælisdag samkvæmt því sem tilgreint er í töflu II. Réttindi veita rétt til makalífeyris í samræmi við ákvæði 13. greinar.
- 11.6. Sjóðfélagi sem ekki hefur hafið töku ellilífeyris hjá sjóðnum getur ákveðið að hefja töku hálfes ellilífeyris hvenær sem er eftir að 60 ára aldri er náð og telst hann þá hafa ráðstafað þeim hluta ellilífeyrisréttinda sinna endanlega, sbr. grein 11.4. Grein 11.3 skal gilda um þann hluta sem ráðstafað er fyrir 67 ára aldur. Grein 11.2 skal gilda um hinn frestaða hluta eftir að 67 ára aldri er náð.
- 11.7. Ellilífeyrir er greiddur sem föst fjárhæð á mánuði til dauðadags samkvæmt uppsöfnuðum réttindum. Réttur til ellilífeyris fellur niður við andlát.
- 11.8. Sjóðfélagi getur ákveðið að skipta ellilífeyrisréttindum á milli sín og maka síns í samræmi við 14. grein laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, þannig:
- a. að verðmæti uppsafnaðra ellilífeyrisréttinda hans skuli allt að hálfu renna til að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka hans eða fyrrverandi maka, og skerðast þá réttindi sjóðfélagans sem því nemur. Þessi ákvörðun skal tekin áður en taka lífeyris hefst en þó eigi síðar en fyrir 65 ára aldur og þá háð því, að sjúkdómar eða heilsufar sjóðfélaga hafi ekki dregið úr lífslíkum. Heildarskuldbinding lífeyrissjóðsins skal ekki aukast við þessa ákvörðun sjóðfélagans. Þessi skipting er ekki heimil nema um gagnkvæma skiptingu sé að ræða.
  - b. að iðgjald vegna hans, sem gengur til að mynda ellilífeyrisréttindi, skuli allt að hálfu renna til þess að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka hans. Við ráðstöfun iðgjalds til ellilífeyris skal litið svo á að iðgjaldsstofni sjóðfélagans hafi verið skipt milli hans og

makans eins og iðgjaldinu. Örorku- og makalífeyrisréttindi sjóðfélagans taka eftir sem áður mið af óskiptum iðgjaldsstofni. Þessi skipting er ekki heimil nema um gagnkvæma skiptingu sé að ræða.

12. Endurhæfingar- og örorkulífeyrir.

12.1. Sjóðfélagi sem verður fyrir orkutapi, sem talið er að svari til 50% örorku eða meira, hefur greitt í lífeyrissjóð í a.m.k. tvö ár, á rétt á örorkulífeyri úr sjóðnum í samræmi við áunnin réttindi skv. 10. gr. og nánari skilmála þessa kafla. Auk áunninna réttinda skv. framanskráðu á sjóðfélagi rétt á örorkulífeyri miðað við framreikning á því, hvað ætla má að hefðu orðið réttindi hans við áframhaldandi iðgjaldsgreiðslur skv. nánari skilmálum þessa kafla. Skilyrði framreikningsréttar eru að sjóðfélaginn hafi:

- greitt iðgjöld til sjóðsins a.m.k. þrjú af undanfarandi fjórum almanaksárum og a.m.k. kr. 60.000 hvert þessara þriggja ára. Hafi sjóðfélagi unnið reglubundið hlutastarf á tímabilinu skal miða við að lágmarksiðgjald hafi verið a.m.k. kr. 40.000.
- greitt iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. sex mánuði á undanfarandi tólf mánuðum.
- orðið fyrir tekjuskerðingu af völdum orkutapsins.
- ekki sjálfur átt sök á orkutapi vegna ofnotkunar áfengis, lyfja eða fíkniefna.

Hafi sjóðfélagi skipt um starf og af þeim sökum hafið iðgjaldsgreiðslur til sjóðsins á síðustu 24 mánuðum fyrir orkutap, stofnast ekki réttur til framreiknings í þessum sjóði, ef rekja má starfsskiptin til versnandi heilsufars, sem leitt hafi til orkutapsins.

12.2. Séu sérstakar ástæður, svo sem aldur sjóðfélaga, búseta hans erlendis eða nám þess valdandi, að hann hefur ekki getað uppfyllt skilyrði gr. 12.1. um iðgjaldsgreiðslutíma er sjóðstjórn heimilt að stytta áskilinn tíma í tvö undanfarandi almanaksár, enda verði talið fullvíst, að orsök örorku verði ekki rakin til tíma aftur fyrir orkutap. Hafi sjóðfélagi hins vegar öðlast rétt til framreiknings sem fallið hefur niður vegna tímabundinnar fjarveru af vinnumarkaði allt að 24 mánuði vegna vinnu erlendis, náms, leyfis frá störfum, barneigna eða sambærilegra ástæðna, skal framreikningsréttur stofnast á nýjan leik eftir sex mánuði frá því að hann hefur aftur störf og greiðslu iðgjalds til sjóðsins.

12.3. Réttur til örorkulífeyris stofnast því aðeins að sjóðfélagi hafi orðið fyrir tekjuskerðingu af völdum orkutapsins. Aldrei skal samanlagður örorkulífeyrir og barnalífeyrir skv. gr. 14.4. vera hærrí en sem nemur þeim tekjumissi sem sjóðfélaginn hefur sannanlega orðið fyrir sökum örorkunnar. Við mat á því hvort tekjuskerðing hafi orðið skal úrskurða sjóðfélaganum viðmiðunartekjur, sem skulu vera meðaltal tekna sjóðfélaga síðustu fjögur almanaksár fyrir orkutapið, sbr. a) lið gr. 12.6. um framreikning. Heimilt er að miða við meðaltal tekna síðustu 3 almanaksárin fyrir orkutapið vegna sjóðfélaga sem fengið hefur úrskurðaðan örorkulífeyri fyrir 1. janúar 2006 sbr. einnig a) lið gr. 12.6. Frá úrskurðardegi skulu viðmiðunartekjurnar taka þeim breytingum sem verða á launavísitölu. Við útreikning tekjumissis skal tekið tillit til atvinnutekna örorkulífeyrisþegans, lífeyris- og bótagreiðslna frá almannatryggingum og öðrum lífeyrissjóðum og kjarasamningsbundinna tryggingabóta sem hann nýtur vegna örorkunnar. Í úrskurði um lífeyri skal greina hvaða launatekjur eru lagðar til grundvallar útreikningi, svo sjóðfélaga megi vera ljóst við hvaða mörk lækking örorkulífeyris vegna tekna er miðað. Örorkulífeyrisþega er skylt að veita sjóðnum upplýsingar um tekjur sínar skv. launaframtali, sé þess óskað. Heimilt er að fresta eða fella niður greiðslur lífeyris, veiti sjóðfélagi ekki umbeðnar upp lýsingar.

12.4. Hundraðshluta orkutaps og tímasetningu þess skal ákvarða á grundvelli örorkumats trúnaðarlæknis sjóðsins samkvæmt reglum um læknisfræðilegt örorkumat og að fengnum upplýsingum um heilsufarssögu og starfsorku sjóðfélaga aftur í tímann. Mat á missi starfsorku skal miðast við þær heilsufarslegu breytingar sem sjóðfélagi hefur orðið fyrir eftir að hann hóf iðgjaldsgreiðslur til sjóðsins. Fyrstu þrjú árin eftir orkutapið skal örorkumat aðallega miðað við vanhæfni sjóðfélaga til að gegna því starfi er hann hefur gegnt og aðild hans að sjóðnum er tengd. Að því tímabili loknu skal orkutap metið á ný með tilliti til vanhæfni sjóðfélaga til almennra starfa, nýrra upplýsinga um heilsufar og störf og árangurs af endurhæfingu. Orkutap skal síðan endurmetið eftir því sem stjórn sjóðsins telur ástæðu til.

12.5. Þegar skilyrði 12.1. um iðgjaldsgreiðslutíma eru uppfyllt miðast hámark örorkulífeyris við áunninn lífeyrisrétt samkvæmt 10. gr. að viðbættum lífeyri sem svarar til þeirra réttinda sem ætla má að sjóðfélaginn hefði áunnið sér með iðgjaldsgreiðslum fram til 65 ára aldurs, reiknað samkvæmt grein 12.6. Eigi sjóðfélaginn jafnframt rétt á örorkulífeyri úr öðrum sjóði skal hann því aðeins fá lífeyri úr þessum sjóði vegna ókominna tíma, að hann hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs sbr. þó ákvæði samkomulags um samskipti lífeyrissjóða.

- 12.6. Eigi sjóðfélagi, sem ekki hefur náð 65 ára aldri er hann verður fyrir orkutapi, rétt á framreikningi réttinda samkvæmt gr. 12.5., skal um þann framreikning fara sem hér segir:
- reikna skal meðaltal iðgjalda sjóðfélaga næstu fjögur almanaksárin fyrir orkutapið. Telji sjóðstjórn rökstudda ástæðu til að ætla að þetta fjögurra ára meðaltal endurspegli ekki venjubundnar greiðslur, er henni heimilt að leggja til grundvallar iðgjaldsgreiðslur 8 ár aftur í tímann. Við útreikning meðaliðgjalds þessa tímabils skal hvorki taka tillit til þess árs sem lægst iðgjöld bárust vegna sjóðfélaga né þess árs sem iðgjaldsgreiðslur voru hæstar og reikna meðaliðgjaldið því af iðgjöldum þeirra 6 ára sem þá standa eftir. Hafi sjóðfélaginn greitt iðgjöld í skemmri tíma en 8 ár skal reikna út frá viðkomandi árafjölda. Lífeyrisréttur sjóðfélaga vegna framreiknings ákvarðast jafn þeim réttindum, sem þetta meðaliðgjald, greitt til 65 ára aldurs, myndi hafa veitt honum skv. töflu I í viðauka A. Nemi meðaliðgjaldið hærri fjárhæð en kr. 160.000 skal við framreikning miða við meðaltalið í allt að 10 ár en síðan og til 65 ára aldurs skal í stað meðaltalsins reikna með kr. 160.000 að viðbættum helmingi þess iðgjalds sem umfram er.
  - Hafi sjóðfélagi fyrir orkutapið látið af því starfi sem iðgjöld hans byggðu á, þannig að tekjusaga fortíðar þyki að mati sjóðstjórnar ekki gefa trúverðuga vísbendingu um tekjutap hans í framtíðinni, er sjóðstjórn heimilt að leggja til grundvallar mati á tekjutapi skv. gr. 12.5. áætlaðar framtíðartekjur umsækjanda í nýju starfi að hálfu leyti á móti útreikningi skv. a. lið, sem hafi þá 50% vægi við útreikning á tekjuviðmiði til framreiknings.
  - Nú hafa iðgjaldagreiðslur sjóðfélaga til lífeyrissjóða verið svo stopular, að þær hafa fallið niður eða verið innan við kr. 42.000 fleiri en eitt almanaksár eftir lok þess árs, er sjóðfélagi náði 25 ára aldri og skal þá framreikningstími stytur í hlutfallinu milli fjölda almanaksára, sem árlegar iðgjaldsgreiðslur hafa verið undir kr. 42.000 og fjölda almanaksára frá 25 ára aldri fram til orkutaps.
- 12.7. Örorkulífeyrir er sami hundraðshluti af hámarksörorkulífeyri og orkutapið er metið.
- 12.8. Örorkulífeyrir greiðist ekki fyrir fyrstu þrjá mánuðina eftir orkutap. Ekki er greiddur örorkulífeyrir ef orkutap hefur varað skemur en í sex mánuði.
- 12.9. Skyld er sjóðfélaga sem sækir um örorkulífeyri úr sjóðnum eða nýtur slíks lífeyris að láta sjóðnum í té allar þær upplýsingar um heilsufar sitt og atvinnutekjur, sem nauðsynlegar eru til að dæma um rétt hans til lífeyris og ef nauðsynlegt er, gangast undir lækni skoðun hjá trúnaðarlækni sjóðsins. Berist ekki fullnægjandi gögn og upplýsingar frá sjóðfélagi og hann sinnir ekki tilmælum sjóðsins þar að lútandi skal umsókn hans vísað frá. Heimilt er að fengnu álit trúnaðarlæknis að setja það skilyrði fyrir greiðslu örorkulífeyris, að sjóðfélagi fari í endurhæfingu, sem bætt gæti heilsufar hans, enda sé þess gætt að slík endurhæfing standi honum til boða og aðstæður viðkomandi leyfi að hann nýti sér hana. Endurmat á orkutapi skal fara fram að lokinni endurhæfingu.
- 12.10 Við mat á umsókn um örorkulífeyri skal horft til þess hvernig styðja megi sjóðfélagann til endurhæfingar þannig að hann öðlist á ný færni til að sinna tekjuskapandi viðfangsefnum í samræmi við starfsgetu sína og hæfni. Skal trúnaðarlæknir sjóðsins, eða eftir atvikum annar sérfróður þjónustuaðili sem sjóðurinn velur, leggja mat á það hvort líklegt sé að skipulögð starfsendurhæfing muni skila árangri og þá gera áætlun um endurhæfinguna og umfang hennar. Skal sjóðurinn þá ákveða umsækjanda endurhæfingarlífeyri, jafnháan þeim örorkulífeyri sem hann á rétt á eftir ákvæðum þessa kafla samþykkt sjóðsins. Sé endurhæfingarlífeyrir úrskurðaður skal hann ákveðinn fyrir minnst sex mánuði í senn og í allt að þrjú ár samfellt hafi endurhæfing ekki borið tilætlaðan árangur fyrr. Ef sérstaklega stendur á er heimilt að framlengja tímabil endurhæfingar allt að tveimur árum, telji sjóðurinn að fengnu álit trúnaðarlæknis að enn sé framfara að vænta við áframhaldandi endurhæfingu. Launatekjur sjóðfélaga sem þátt tekur í starfsendurhæfingu skerða ekki endurhæfingarlífeyri sem úrskurðaður hefur verið, enda séu heildartekjur hans á tímabili endurhæfingar ekki umfram tapaðar tekjur sbr. gr. 12.3. Endurmat á orkutapi skal fara fram eftir því sem árangur af endurhæfingu gefur tilefni til. Telji sjóðurinn að fengnu álit trúnaðarlæknis sjóðsins að þess sé ekki að vænta að orkutap sjóðfélaga gangi svo til baka að hann fái öðlast starfsgetu á ný, að hluta eða öllu, skal úrskurða örorkulífeyri í stað endurhæfingarlífeyris. Synji sjóðfélagi þátttöku í endurhæfingu eða sinni henni ekki með fullnægjandi hætti getur sjóðurinn fellt niður greiðslur endurhæfingarlífeyris skv. ákvæði þessu. Örorkulífeyrir verður því aðeins úrskurðaður að endurhæfing sé ekki líkleg til að skila aukinni starfsgetu að mati trúnaðarlæknis sjóðsins.
- 12.11. Stjórn sjóðsins skal lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra öryrkja sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti. Sömu leiðis ber henni að hækka örorkulífeyrinn, ef örorkan vex til muna og án sjálfskaparvita frá því sem hún var metin við fyrri ákvarðanir, enda hafi

sjóðfélaginn á þeim tíma er örorkan óx ekki verið í starfi er veitti honum lífeyrisréttindi í öðrum lífeyrissjóði.

- 12.12. Örorkulífeyrir fellur niður við 67 ára aldur og eins ef starfsorka eykst eða tekjur aukast þannig að skilyrðum gr. 12.1. er ekki lengur fullnægt. Áunnin réttindi örorkulífeyrisþega skulu hverju sinni nema áunnum réttindum við fyrsta úrskurð örorku að viðbættum réttindum vegna:
- framreiknaðra réttinda í hlutfalli við hundraðshluta örorkulífeyris af hámarksörorkulífeyri eins og hann hefur verið hverju sinni.
  - aukningar- eða skerðingarréttinda sem kann að hafa verið úthlutað eftir að taka örorkulífeyris hófst.
  - réttinda sem örorkulífeyrisþeginn kann að hafa unnið sér inn eftir úrskurð örorku.
- Til frádráttar ellilífeyri sjóðfélaga, þannig reiknuðum, skal síðan koma sá ellilífeyrir, sem hann hefur afsalað sér samkvæmt grein 11.7. (skipting ellilífeyrisréttinda).

13. Makalífeyrir

- 13.1. Nú andast sjóðfélagi sem naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða greitt hafði iðgjald til hans í a.m.k. 24 mánuði á undanfarandi 36 mánuðum fyrir andlátið eða a.m.k. í 6 mánuði á undanfarandi 12 mánuðum fyrir andlátið og lætur eftir sig maka, og á þá hinn eftirlifandi maki rétt á lífeyri úr sjóðnum.
- 13.2. Óskertur makalífeyrir skv. grein 13.6. er ætíð greiddur eftirlifandi maka í minnst 36 mánuði og síðan að hálfu í allt að 24 mánuði til viðbótar, enda hafi fjárfélagi ekki verið slitið fyrir andlátið.
- 13.3. Eftirlifandi maki fær þó ávallt greiddan makalífeyri þar til yngsta barn sem var á framfæri sjóðfélagsins nær 18 ára aldri, enda sé það á framfæri makans.
- 13.4. Sé maki a.m.k. 50% öryrki skal greiddur makalífeyrir meðan sú örorka varir, enda sé eftirlifandi maki yngri en 65 ára.
- 13.5. Maki samkvæmt þessari grein telst sá eða sú sem við andlátið var í hjúskap með sjóðfélagi eða óvígðri sambúð, enda hafi fjárfélagi ekki verið slitið fyrir andlát sjóðfélagsins. Með óvígðri sambúð er átt við sambúð tveggja einstaklinga sem jafna má til hjúskapar, með sameiginlegt skráð lögheimili og búa saman og hafa gert í a.m.k. tvö ár. Sama gildir þótt sambúðin hafi staðið skemur ef sambúðarfélagið á barn saman eða konan er þunguð. Réttur til makalífeyris fellur niður ef makinn gengur í hjónaband á ný, stofnar til sambúðar sem jafna má til hjúskapar, enda sé ekki kveðið á um annað í samþykktum sjóðsins.
- 13.6. Makalífeyrisréttindi eru hverju sinni 50% af elli- eða örorkulífeyrisréttindum sjóðfélagsins, hvort sem gefur hærra rétt við fráfall. Hér er miðað við öll ellilífeyrisréttindi, sem sjóðfélaginn hefur áunnið sér og því ekki dregin frá þau réttindi, sem hann kann að hafa afsalað sér samkvæmt gr. 11.7. (um skiptingu ellilífeyrisréttinda). Veiti dauðsfallið hinum eftirlifandi maka jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum sjóði skal hann því aðeins fá lífeyri úr þessum sjóði vegna ókomins tíma að hann hafi síðast greitt iðgjöld til hans. Áunnin réttindi makalífeyrisþega skulu hverju sinni nema áunnum réttindum við úrskurð makalífeyris að viðbættum réttindum vegna:
- framreiknaðra réttinda í hlutfalli við hundraðshluta makalífeyris af hámarks makalífeyri eins og hann hefur verið hverju sinni.
  - aukningar- eða skerðingarréttinda sem kann að hafa verið úthlutað eftir að taka makalífeyris hófst.
  - hafi hinn látni notið örorkulífeyris frá sjóðnum bætast einnig við réttindi sem örorkulífeyrisþeginn kann að hafa unnið sér inn eftir úrskurð örorku.

14. Barnalífeyrir.

- 14.1.1. Nú andast sjóðfélagi og eiga þá börn hans og kjörbörn yngri en 18 ára rétt til barnalífeyris úr sjóðnum eins og nánar er kveðið á um í þessum kafla, enda hafi hinn látni:
- greitt iðgjöld til sjóðsins 24 af 36 síðustu mánuðum fyrir andlátið eða 6 mánuði af undanfarandi 12 eða
  - notið ellilífeyris eða örorkulífeyris úr sjóðnum sem svarar til minnst 10.000 kr. á mánuði.

Við mat á því hvort framangreindum skilyrðum er fullnægt er sjóðstjórn rétt að taka mið af efnisreglu greinar 12.2. að breyttu breytanda.

- 14.1.2. Barnalífeyrir greiðist einnig með börnum sjóðfélaga, sem nýtur örorkulífeyris úr sjóðnum, enda séu þau fædd eða ættleidd fyrir orkutap eða á næstu 12 mánuðum þar á eftir. Ef örorka sjóðfélaga er metin lægri en 100% skal barnalífeyrir vera hlutfallslega lægri. Barnalífeyrir sem greiddur er vegna örorku sjóðfélaga fellur ekki niður þó að sjóðfélaginn nái ellilífeyrisaldri.
- 14.1.3. Hafi sjóðfélagi á viðmiðunartímabili skv. 14.1.1. greitt iðgjald að meðaltali af mjög lágum iðgjaldsstofni, kr. 50.000 eða lægra, skal lækka barnalífeyri hlutfallslega þar til hann falli niður hafi iðgjaldsstofn svarað til minna en helmings af ofangreindri viðmiðun. Með sama hætti skal lækka barnalífeyri hlutfallslega með börnum elli- eða örorkulífeyrisþega séu réttindi þeirra svo takmörkuð að lífeyrir sé lægri en kr. 20.000 á mánuði og falla greiðslur barnalífeyris niður sé elli- eða örorkulífeyrir foreldris minni en kr. 10.000 á mánuði.
- 14.1.4. Veiti fráfall sjóðfélagans börnunum jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum lífeyrissjóði skal lífeyrir úr þessum sjóði þó bundinn því skilyrði að sjóðfélaginn hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs.
- 14.2. Fullur barnalífeyrir sem greiddur er með barni örorkulífeyrisþega er kr. 5.500 á mánuði. Barnalífeyrir sem greiddur er með hverju barni látins sjóðfélaga er kr. 7.500 á mánuði. Fjárhæðir þessar skulu breytast í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysliverðs til verðtryggingar miðað við grunnvísitölu 173,5 stig.
- 14.3. Fósturbörn og stjúpbörn, sem sjóðfélagi hefur framfært að mestu eða öllu leyti, skulu eiga rétt á barnalífeyri. Skulu lífeyrisgreiðslur sjóðsins vegna slíkra barna vera hinar sömu og vera myndu, ef um börn eða kjörbörn væri að ræða. Við ættleiðingu barns með erlent ríkisfang, sem búsett er erlendis, skulu tímamörk skv. þessum kafla miðast við útgáfudag gildandi vilýrðis eða forsamþykkis dómsmálaráðuneytis í stað dagsetningar ættleiðingarleyfis.
- 14.4. Barnalífeyrir greiðist framfæranda barns til 18 ára aldurs barnsins.

15. Iðgjaldagreiðslur falla niður.

- 15.1. Nú falla niður launagreiðslur til sjóðfélaga vegna veikinda, og ávinnur hann sér þá ekki réttindi meðan svo stendur. Tímabil er iðgjaldagreiðslur hafa sannanlega fallið niður af þessum ástæðum, reiknast ekki með, þegar úrskurða skal hvort skilyrði um iðgjaldagreiðslutíma eru uppfyllt.
- 15.2. Réttur til elli-, örorku- og makalífeyris fellur ekki niður þótt sjóðfélagi hætti iðgjaldagreiðslu. Rétturinn miðast þá einungis við áunnin geymd réttindi sbr. þó 15.1.

16. Endurgreiðsla iðgjalda.

- 16.1. Heimilt er að endurgreiða iðgjöld til erlendra ríkisborgara, þegar þeir flytjast úr landi, enda sé slíkt ekki óheimilt samkvæmt milliríkjasamningum, sem Ísland er aðili að. Heimilt er að draga frá endurgreiðdu iðgjaldi að viðbættum vöxtum kostnað vegna tryggingaverndar, sem sjóðfélaginn hefur notið, og kostnað vegna umsýslu samkvæmt forsendum tryggingastærðfræðings. Óheimilt er að endurgreiða iðgjöld ríkisborgara annarra ríkja Evrópska efnahagssvæðisins (EES). Við endurgreiðslu til sjóðfélaga samkvæmt þessari grein falla niður allar kröfur viðkomandi sjóðfélaga á hendur sjóðnum vegna hinna endurgreiðdu iðgjalda.

17. Samningar um gagnkvæm réttindi o.fl.

- 17.1. Heimilt er stjórn sjóðsins að gera samninga við aðra lífeyrissjóði um tilhögun réttindaflutnings o.fl. Í slíkum samningum má víkja frá biðtíma og bótaákvæðum samþykktu þessara í því skyni að koma í veg fyrir niðurfall réttinda, þegar sjóðfélagi skiptir um starf, og tvítryggingu réttinda, sem ekki miðast við liðinn iðgjaldagreiðslutíma. Ennfremur er þar heimilt að ákveða að sjálfstæð réttindi í einstökum sjóðum skuli samanlagt ekki vera meiri en heildarréttindin myndu verða hjá einum og sama sjóði. Slíkir samningar eru þó ekki bindandi fyrir sjóðinn fyrr en þeir hafa hlotið samþykki Alþýðusambands Íslands og Samtaka atvinnulífsins, svo og staðfestingu fjármála- og efnahagsráðuneytisins.

18. Tilhögun lífeyrisgreiðslna, verðtrygging viðmiðunarfjárhæða.

- 18.1. Lífeyrisgreiðslur úr sjóðnum eru ákvarðaðar á grundvelli umsóknar á umsóknareyðublöðum frá sjóðnum. Skylt er umsækjanda að láta sjóðnum í té allar upplýsingar sem honum eru nauðsynlegar til að ákvarða lífeyri í samræmi við réttindi sjóðfélagans samkvæmt samþykktum þessum. Láti umsækjandi sjóðnum ekki í té tilskildar upplýsingar er honum rétt að vísa umsókn frá. Þá er lífeyrisþegum skylt að upplýsa sjóðinn um breytingar á högum sínum að því marki sem þær kunna að hafa áhrif á rétt til greiðslu lífeyris eða fjárhæð hans. Þessi atriði skulu tiltekin í tilkynningu til umsækjanda um ákvörðun lífeyris og á lífeyrisyfirlitum.
- 18.2. Það getur varðað réttindamissi ef umsækjandi um lífeyri leggur vísvitandi fram rangar upplýsingar, sem til þess eru fallnar að auka lífeyrisgreiðslur honum til handa umfram það sem hann á rétt á. Ennfremur ef lífeyrisþegi vísvitandi leynir sjóðinn breytingum á aðstæðum, sem áhrif hafa á rétt til lífeyris.
- 18.3. Lífeyrir greiðist mánaðarlega eftirá, í fyrsta sinn fyrir næsta mánuð eftir þann mánuð, er lífeyrisréttur myndaðist, og síðasta sinn fyrir þann mánuð, er réttur til lífeyris fellur úr gildi. Aldrei skal þó sjóðstjórn skylt að úrskurða lífeyri lengra aftur í tímann en tvö ár, reiknuð frá byrjun mánaðar, er umsókn berst sjóðnum. Úrskurður skv. þessu skal þá miðast við réttindareglur eins og þær hafa verið á umræddu tímabili og lífeyrir skv. verðlagi hvers tímabils. Vextir greiðast ekki á lífeyrisgreiðslur. Lífeyrir skv. umsókn um töku ellilífeyris fyrir hinn almenna ellilífeyrisaldur sbr. gr. 11.3. og 10.5. greiðist þó fyrst frá upphafi þess mánaðar er umsókn berst sjóðnum.
- 18.4. Nú nær lífeyrisgreiðsla ekki fjárhæð, er svarar til a.m.k. 2.500 kr. á mánuði og fyrirsjáanlegt er, að um sameiningu við önnur réttindi verður ekki að ræða, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að inna greiðsluna af hendi í einu lagi eins og verðmæti réttinda sjóðfélagans reiknast á útgreiðsludegi samkvæmt tryggingafræðilegum forsendum sjóðsins sem þá gilda.
- 18.5. Þar sem samþykktir þessar tilgreina fjárhæðir í krónum talið, miðast verðgildi þeirra við gildi vísitölu neysliverðs til verðtryggingar 230 stig og skulu fjárhæðir endurreiknaðar mánaðarlega í samræmi við breytingar á vísitölunni, nema annað sé tekið fram í viðkomandi grein.

19. Bann við framsali og veðsetningu lífeyris.

- 19.1. Réttur til lífeyris verður eigi af hendi látinn né veðsettur.

20. Málsmeðferð og gerðardómur.

- 20.1. Um málsmeðferð í ágreiningsmálum sjóðfélaga gagnvart lífeyrissjóðnum gilda ákvæði stjórnarsýslulaga nr. 37/1993 eftir því sem við á, svo sem um birtingu ákvörðunar, rökstuðning og endurupptöku.
- 20.2. Vilji sjóðfélagi ekki una úrskurði sjóðstjórnar í máli, er hann hefur skotið til hennar, getur hann vísað málinu til gerðardóms innan þriggja mánaða frá því tilkynnt var um úrskurðinn. Gerðardómurinn skal skipaður þremur mönnum, einum tilnefndum af sjóðfélagi, einum af lífeyrissjóðnum og oddamanni tilnefndum af fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands. Gerðardómurinn skal úrskurða í málinu á grundvelli þeirra krafna, sönnunargagna, málsástæðna og annarra upplýsinga sem lágu fyrir sjóðstjórn er hún tók ákvörðun um málið. Komi fram nýjar kröfur, sönnunargögn og málsástæður við meðferð málsins fyrir gerðardómi, skal málinu vísað aftur til sjóðstjórnar til endurupptöku. Sjóðstjórn er þá skylt að taka málið upp að nýju til úrskurðar. Úrskurður gerðardómsins er bindandi fyrir báða aðila. Málskostnaði skal skipt milli málsaðila eftir mati dómsins, en þó skal sjóðfélagi ekki greiða meira en 1/3 málskostnaðar. Um málsmeðferð fyrir gerðardómnum fer að öðru leyti samkvæmt lögum um samningsbundna gerðardóma.

21. Eftirlit.

- 21.1. Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands hefur eftirlit með starfsemi lífeyrissjóðsins í samræmi við lög nr. 129/1997 og lög nr. 87/1998.

22. Tilgreind séreignardeild.

- 22.1 Sjóðfélagi er heimilt að rástafa allt að 3,5% iðgjaldi af iðgjaldsstofni umfram 12% af iðgjaldsstofni í tilgreinda séreignardeild sjóðsins, enda sé gert ráð fyrir slíku í kjara- eða ráðningarsamningi. Stjórn lífeyrissjóðsins er jafnframt stjórn tilgreindu séreignardeildarinnar.
- 22.2 Þeir sem óska eftir aðild að tilgreindri séreignardeild skulu tilkynna það til sjóðsins með sannanlegum hætti eftir þeim reglum sem sjóðurinn setur í samræmi við ákvæði gildandi laga og reglugerða. Sjóðfélagar geta með sama hætti tilkynnt um að þeir óski þess að láta af greiðslum til tilgreindrar séreignardeildar og rennur iðgjald þá til samtryggingardeildar.
- 22.3 Lífeyrissjóðurinn skal gera breytingar á ráðstöfun iðgjalds til samræmis við tilkynnta ákvörðun sjóðfélaga samkvæmt framansögðu eins fljótt og kostur er og eigi síðar en tveimur almanaks mánuðum frá því að tilkynning berst með sannanlegum hætti. Ákvörðun um breytingu á ráðstöfun iðgjalds til framtíðar hefur ekki áhrif á þegar ráðstafað iðgjald.
- 22.4 Iðgjöld sem greidd eru í tilgreinda séreignardeild skulu vera séreign þess rétthafa er greiðir. Framlag í tilgreinda séreignardeild gefur ekki rétt til fyrirfram ákveðins lífeyris heldur skal útborgun úr sjóðnum vera í samræmi við inneign hvers og eins.
- 22.5 Sjóðfélagi er heimilt að hefja úttekt úr tilgreindri séreignardeild frá 62 ára aldri og skulu greiðslur þá dreifast að lágmarki á þann tíma sem hann á eftir fram að 67 ára aldri. Óski rétthafi þess er heimilt að víkja frá fyrrgreindum endurgreiðslutíma ef innistæða er undir 500.000 kr. Viðmiðunarfjárhæð þessi breytist árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar miðað við grunnvísitölu 173,5 stig.
- 22.6 Rétthafi, sem vegna örorku verður að hætta störfum áður en hann nær 62 ára aldri, á rétt á að fá inneign sína í tilgreindri séreignardeild greidda með jöfnum mánaðarlegum greiðslum á eigi skemmri tíma en 7 árum. Nú er örorkuprósentan lægri en 100% og lækkar þá árleg útborgun í hlutfalli við lækun örorkuprósentunnar og úttektartíminn lengist samsvarandi. Óski rétthafi þess er heimilt að víkja frá fyrrgreindum endurgreiðslutíma ef innistæðan er undir 500.000 kr. Viðmiðunarfjárhæð þessi breytist árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar miðað við grunnvísitölu 173,5 stig.
- 22.7 Við andlát rétthafa öðlast erfingjar hans rétt til innistæðunnar eftir reglum erfðalaga. Láti rétthafi ekki eftir sig börn eða maka, skal innistæðan renna til dánarbús rétthafa án takmarkana 2. málsl. 2. mgr. 8. gr. laga nr. 129/1997.
- 22.8 Stjórn sjóðsins er heimilt að bjóða upp á eina eða fleiri ávöxtunarleiðir í tilgreindri séreignardeild. Móta skal sérstaka fjárfestingarstefnu fyrir hverja einstaka ávöxtunarleið í samræmi við ákvæði í 36. gr. laga nr. 129/1997. Ef boðið er upp á fleiri en eina ávöxtunarleið tilkynnir sjóðfélagi um val milli leiða með tilkynningu til sjóðsins á formi sem sjóðurinn ákveður. Bjóði sjóðurinn upp á fleiri en eina ávöxtunarleið getur sjóðfélagi óskað eftir flutningi á milli ávöxtunarleiða eftir þeim reglum sem stjórn sjóðsins setur.
- 22.9 Rekstur tilgreindrar séreignardeildar er fjárhagslega aðskilinn rekstri sjóðsins og annarra deilda. Sameiginlegum kostnaði skal skipt með eðlilegum og ótvíræðum hætti milli rekstrarþátta deilda sjóðsins. Heimilt er að varsla og reka eignasafn tilgreindrar séreignardeildar ásamt eignasafni annarra deilda sjóðsins. Sérhver deild á þá hlutfallslegt tilkall til eignasafnsins og tekur hlutfallslega þátt í kostnaði.
- 22.10 Rétthöfum er óheimilt að framselja, veðsetja eða á annan hátt ráðstafa innistæðu eða réttindum í tilgreindri séreignardeild nema slíkt sé sérstaklega heimilað skv. lögum nr. 129/1997.

23. Séreignardeild.

- 23.1. Til séreignardeildar er launamönnum og þeim sem stunda atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi heimilt að greiða iðgjald til séreignarsparnaðar eða viðbótartryggingaverndar skv. lögum nr. 129/1997. Stjórn lífeyrissjóðsins er jafnframt stjórn séreignardeildarinnar.

- 23.2. Þeir sem vilja greiða til séreignardeildar skulu gera skriflegan samning við sjóðinn í samræmi við ákvæði laga nr. 129/1997 og reglugerð með lögnum þar um. Einnig er heimilt á grundvelli kjarasamnings, án skriflegs samnings við sjóðinn, að taka við greiðslum iðgjalds frá atvinnurekanda til séreignarsparnaðar launamanna án framlags af þeirra hálfu.
- 23.3. Stjórn sjóðsins er heimilt að fenginni skriflegri beiðni einstakra rétthafa að draga af inngreiddum iðgjöldum þeirra upphæð, sem svarar til iðgjalds vegna líf- eða heilsutryggingar. Um útborgun gilda ákvæði 11. gr. laga nr. 129/1997. Séreignardeildin skal eiga aðild að samningi um kaup á slíkum tryggingum og skulu bætur samkvæmt honum renna til sjóðsins og færast sem inneign hjá honum í séreignardeild eða sem réttindi í samtryggingardeild.
- 23.4. Iðgjöld sem greidd eru í séreignardeild skulu vera séreign þess rétthafa er greiðir og tilgreind á sérstökum reikningi hans.
- 23.5. Nettótekjur séreignardeildar skiptast milli rétthafa í hlutfalli við eign hvers um sig og færast árlega á sérreikning þeirra (sjá þó 23.11.). Eignir sjóðsins skulu uppfærðar daglega miðað við markaðsverð og miðast hlutdeild sjóðfélaga í séreignardeild við þann reiknigrunn.
- 23.6. Framlag í séreignardeild gefur ekki rétt til stiga eða fyrirfram ákveðins lífeyris heldur skal útborgun úr sjóðnum vera í samræmi við inneign hvers og eins.
- 23.7. Heimilt er að hefja útborgun séreignarsparnaðar og vaxta þegar rétthafi er orðinn 60 ára, þó ekki fyrr en tveimur árum eftir fyrstu greiðslu iðgjalds til öflunar lífeyrisréttinda í séreign.
- 23.8. Heimilt er að hefja útborgun séreignarsparnaðar og vaxta með jöfnum árlegum greiðslum til rétthafa, sem verður að hætta störfum vegna örorku, á eigi skemmri tíma en 7 árum eða á þeim tíma sem rétthafa vantar uppá 60 ára aldur. Nú er örorkan metin lægri en 100% og lækkar þá árleg útborgun í hlutfalli við lækkun örorkuprósentu og útgreiðslutíminn lengist samsvarandi. Óski rétthafi þess er heimilt að víkja frá fyrrgreindum endurgreiðslutíma ef innistæðan er undir kr. 500.000. Viðmiðunarfjárhæð þessi breytist árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysliverðs til verðtryggingar miðað við grunnvísitölu 173,5 stig.
- 23.9. Við andlát rétthafa öðlast erfingjar hans rétt til innstæðunnar eftir reglum erfðalaga. Láti rétthafi ekki eftir sig börn eða maka, skal innstæðan renna til dánarbús rétthafa án takmarkana 2. másl. 2. mgr. 8. gr. laga nr. 129/1997.
- 23.10. Stjórn sjóðsins er heimilt að móta sérstaka fjárfestingarstefnu fyrir hverja einstaka deild í samræmi við ákvæði 36. gr. a laga nr. 129/1997, sem rétthafi getur valið um í samningi sínum við séreignardeildina.
- 23.11. Rekstur séreignardeildarinnar er fjárhagslega aðskilinn rekstri sjóðsins. Sameiginlegum kostnaði skal skipt með eðlilegum og ótvíræðum hætti milli rekstrarþátta deilda sjóðsins.
- 23.12. Samningi er hægt að segja upp með tveggja mánaða fyrirvara. Samningur fellur úr gildi ef rétthafi hættir störfum, sem er forsenda fyrir greiðslu hans til sjóðsins, nema hann óski þess að halda áfram að greiða til séreignardeildar. Uppsögn samnings um séreignarsparnað eða viðbótartryggingavernd veitir ekki rétt til útborgunar innstæðu eða réttinda. Rétthafa er heimilt að flytja inneign sína eða réttindi sín, að undangenginni uppsögn, milli vörsluaðila skv. 3. mgr. 8. gr. laga nr. 129/1997, gegn greiðslu kostnaðar.
- 23.13. Um heimild til endurgreiðslu lífeyrissparnaðar í séreign til erlendra ríkisborgara gilda ákvæði 1. másl. gr. 16.1. samþykkt þessa.
- 23.14. Rétthöfum er óheimilt að framselja, veðsetja eða á annan hátt ráðstafa innstæðu eða réttindum samkvæmt samningi um viðbótartryggingavernd eða lífeyrisréttindi í séreign. Þó er heimilt að gera samkomulag skv. 1.-3. tl. 3. mgr. 14. gr. laga nr. 129/1997 um skiptingu réttindanna milli rétthafa og maka hans.

24. Breytingar á samþykktum.

- 24.1. Tillögur um breytingar á samþykktum þessum má því aðeins taka fyrir, að þær hafi borist stjórn sjóðsins a.m.k. 3 vikum fyrir ársfund sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal minnst tveim vikum fyrir ársfund senda aðildarfélögum sjóðsins og Samtökum atvinnulífsins tillögur um breytingar á samþykktum til kynningar. Ennfremur verður að geta tillagnanna í fundarboði. Miði tillaga að aukningu réttinda eða breytingum á fjárfestingarstefnu sem ætla má að haft geti áhrif á getu sjóðsins til greiðslu lífeyris skal fylgja tryggingafræðileg úttekt á afleiðingum

breytingarinnar á gjaldhæfi sjóðsins. Breytingartillögu sem skert getur stöðu sjóðsins svo hann fullnægi ekki lágmarkskröfum skv. lögum nr. 129/1997 eða samningi milli ASÍ og VSÍ um lífeyrismál, 12. desember 1995, með síðari breytingum, skal vísað frá ársfundi. Tillögurnar skulu liggja frammi á skrifstofu sjóðsins í tvær vikur fyrir ársfund og það auglýst þannig að sjóðfélögum gefist kostur á að koma að athugasemdum á ársfundi.

- 24.2. Tillaga að breytingu á ákvæðum sem teljast efni kjarasamninga s.s. um iðgjöld og stjórnskipan sjóðsins, þ. á m. um hlutverk og skipan fulltrúaráðs og stjórnar verður einungis tekin fyrir á ársfundi að fyrir liggja samþykki 2/3 hluta samtaka atvinnurekenda og launþega sem að sjóðnum standa. Um vægi atkvæða einstakra aðildarféлага sjóðsins fer þá eftir ákvæðum í gr. 5.3. og þarf þá bæði samþykki tilskilins meirihluta samtaka stéttarféлага og samtaka atvinnurekenda sem að sjóðnum standa.
- 24.3. Breytingar á samþykktum þessum öðlast því aðeins gildi að þær hafi verið samþykktar með a.m.k. 2/3 hlutum atkvæða fulltrúa á ársfundi sjóðsins og hlotið staðfestingu fjármála-og efnahagsráðuneytis.
- 24.4. Stjórn sjóðsins er heimilt að gera breytingar á samþykktum þessum án þess að bera þær undir ársfund, ef þær leiða af ófrávíkjanlegum ákvæðum laga eða reglugerð. Breytingar sem gerðar eru með heimild í þessari grein skulu kynntar formlega á næsta ársfundi sjóðsins.

25. Gildistaka.

Samþykktir þessar öðlast gildi að fenginni staðfestingu ráðherra, sbr. 28. gr. laga nr.129/1997.

Ákvæði 1 til bráðabirgða:

Á árunum 2023-2025 skal margfalda niðurstöðu framreiknings réttinda skv. grein 12.6. með stuðlinum úr eftirfarandi töflu fyrir þá sem úrskurðaðir verða á örorkulífeyri á hverju ári um sig:

Árið 2023 1,06

Árið 2024 1,04

Árið 2025 1,02

Eftir 2025 verður framreikningur réttinda í samræmi við grein 12.6 og þessi grein fellur brott.

Stjórn Festu lífeyrissjóðs

Þór Hreinsson

Kristín Magnúsdóttir

Eyrún Jana Sigurðardóttir

Sigurður Ólafsson

Silja Eyrún Steingrímsdóttir

Halldór Kristinsson

VIÐAUKI A - FESTA lífeyrissjóður

TAFLA I: Réttindatölur til framtíðar miðað við tryggingafræðilegar forsendur í lok árs 2021																			
Árleg lífeyrissréttindi fyrir hvert 10 þús. króna iðgjald																			
Aldur / Ár	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	
16	2.656	2.653	2.650	2.647	2.644	2.641	2.638	2.635	2.632	2.629	2.627	2.624	2.621	2.619	2.616	2.613	2.610	2.607	
17	2.512	2.509	2.506	2.504	2.501	2.498	2.495	2.492	2.490	2.487	2.484	2.481	2.479	2.476	2.473	2.470	2.468	2.465	
18	2.381	2.378	2.376	2.373	2.371	2.368	2.365	2.362	2.360	2.357	2.355	2.352	2.350	2.348	2.345	2.343	2.340	2.337	
19	2.257	2.254	2.252	2.249	2.247	2.244	2.242	2.239	2.237	2.234	2.232	2.230	2.227	2.225	2.223	2.220	2.218	2.216	
20	2.140	2.138	2.135	2.133	2.131	2.128	2.126	2.124	2.122	2.119	2.117	2.115	2.113	2.111	2.109	2.106	2.104	2.102	
21	2.038	2.036	2.034	2.032	2.030	2.027	2.025	2.023	2.021	2.019	2.017	2.015	2.013	2.010	2.008	2.006	2.004	2.002	
22	1.947	1.945	1.943	1.941	1.939	1.937	1.935	1.933	1.931	1.929	1.927	1.925	1.923	1.921	1.919	1.917	1.915	1.913	
23	1.864	1.862	1.860	1.858	1.856	1.854	1.853	1.851	1.849	1.847	1.846	1.844	1.842	1.840	1.838	1.836	1.834	1.833	
24	1.788	1.786	1.784	1.783	1.781	1.779	1.777	1.776	1.774	1.772	1.770	1.769	1.767	1.765	1.763	1.762	1.760	1.758	
25	1.718	1.716	1.715	1.713	1.712	1.710	1.709	1.707	1.705	1.704	1.702	1.700	1.699	1.697	1.695	1.694	1.692	1.690	
26	1.653	1.651	1.650	1.648	1.647	1.645	1.644	1.642	1.640	1.639	1.637	1.636	1.634	1.633	1.631	1.630	1.628	1.627	
27	1.593	1.592	1.590	1.589	1.587	1.586	1.585	1.583	1.582	1.581	1.579	1.578	1.576	1.575	1.574	1.572	1.571	1.569	
28	1.537	1.536	1.535	1.533	1.532	1.531	1.529	1.528	1.527	1.525	1.524	1.523	1.521	1.520	1.518	1.517	1.515	1.514	
29	1.484	1.483	1.482	1.480	1.479	1.478	1.477	1.476	1.474	1.473	1.472	1.471	1.469	1.468	1.466	1.465	1.464	1.462	
30	1.435	1.434	1.433	1.432	1.431	1.430	1.429	1.427	1.426	1.425	1.424	1.422	1.421	1.420	1.418	1.417	1.416	1.415	
31	1.389	1.388	1.387	1.386	1.385	1.384	1.383	1.381	1.380	1.379	1.378	1.377	1.375	1.374	1.373	1.372	1.371	1.369	
32	1.346	1.345	1.344	1.343	1.342	1.341	1.340	1.338	1.337	1.336	1.335	1.334	1.332	1.331	1.330	1.329	1.328	1.326	
33	1.306	1.305	1.304	1.304	1.303	1.302	1.300	1.299	1.298	1.297	1.296	1.295	1.294	1.293	1.292	1.291	1.289	1.288	
34	1.268	1.267	1.266	1.266	1.265	1.264	1.263	1.262	1.261	1.260	1.259	1.257	1.256	1.255	1.254	1.253	1.251	1.250	
35	1.232	1.231	1.230	1.230	1.229	1.228	1.227	1.226	1.225	1.224	1.223	1.221	1.220	1.219	1.218	1.217	1.216	1.215	
36	1.199	1.198	1.197	1.197	1.196	1.195	1.194	1.193	1.193	1.192	1.191	1.189	1.188	1.187	1.186	1.185	1.184	1.183	
37	1.167	1.166	1.165	1.165	1.164	1.163	1.162	1.161	1.160	1.159	1.158	1.157	1.156	1.155	1.154	1.153	1.152	1.151	
38	1.138	1.137	1.136	1.136	1.135	1.134	1.133	1.132	1.132	1.131	1.130	1.129	1.128	1.127	1.126	1.125	1.124	1.123	
39	1.110	1.109	1.109	1.108	1.108	1.107	1.106	1.105	1.104	1.103	1.102	1.101	1.100	1.098	1.097	1.096	1.095	1.094	
40	1.084	1.083	1.082	1.082	1.081	1.080	1.079	1.078	1.078	1.077	1.076	1.075	1.074	1.073	1.072	1.071	1.070	1.069	
41	1.060	1.059	1.058	1.058	1.057	1.056	1.055	1.054	1.054	1.053	1.052	1.051	1.050	1.049	1.048	1.047	1.046	1.045	
42	1.037	1.036	1.035	1.035	1.034	1.033	1.032	1.031	1.030	1.029	1.028	1.027	1.026	1.025	1.025	1.023	1.022	1.021	
43	1.015	1.014	1.013	1.012	1.011	1.010	1.009	1.008	1.008	1.007	1.006	1.005	1.004	1.003	1.002	1.001	1.000	999	
44	995	994	993	992	991	990	989	988	988	987	986	985	984	983	982	981	980	979	
45	976	975	974	973	972	971	970	969	968	967	966	965	964	963	962	961	960	959	
46	958	957	956	954	953	952	951	951	950	949	948	947	946	945	944	943	942	941	
47	941	940	939	938	937	936	935	934	933	932	931	930	929	928	927	926	925	923	
48	924	923	922	920	919	918	917	916	915	914	913	912	911	910	909	908	907	906	
49	909	908	907	905	904	903	902	900	899	898	897	896	895	894	893	892	891	890	
50	894	893	892	890	889	888	887	885	884	883	882	881	880	879	878	877	876	875	
51	881	880	878	877	875	874	873	871	870	869	868	867	865	864	863	862	861	860	
52	867	865	864	862	860	859	858	857	855	854	853	852	850	849	848	847	846	845	
53	854	852	851	849	847	846	845	844	842	841	840	839	837	836	835	834	833	831	
54	841	839	837	835	834	832	831	829	828	826	825	824	823	821	820	819	818	817	
55	829	827	825	823	822	820	819	817	816	814	813	812	810	809	807	806	805	804	
56	817	815	813	811	809	807	806	804	802	801	799	798	796	795	793	792	791	790	
57	805	803	801	799	797	795	794	792	790	789	787	785	784	782	781	779	778	777	
58	793	791	789	786	784	782	780	779	777	775	774	772	771	769	768	767	765	764	
59	781	779	777	774	772	770	768	767	765	763	762	760	759	757	756	755	753	752	
60	770	768	766	763	761	759	757	755	753	751	749	748	746	745	743	742	740	739	
61	758	756	753	751	748	746	744	742	740	738	737	735	734	732	730	729	728	726	
62	745	743	741	738	736	734	732	730	728	726	724	723	721	719	717	716	714	713	
63	732	730	727	725	722	720	718	716	714	713	711	709	707	705	704	702	701	699	
64	720	718	715	713	710	708	706	704	703	701	699	697	695	693	692	690	689	687	
65	706	704	702	699	697	695	693	691	689	687	686	684	682	680	678	677	675	674	
66	692	690	688	685	683	681	679	677	675	673	672	670	668	666	664	663	661	660	
67	668	666	664	662	660	658	656	654	652	650	649	647	645	644	642	641	639	638	
68	645	643	641	639	638	636	634	632	631	629	627	626	624	623	621	620	619	617	
69	622	620	619	617	615	614	612	611	609	608	606	605	603	602	601	599	598	597	
Jöfn innvinsla	1.064	1.063	1.061	1.060	1.058	1.057	1.056	1.055	1.053	1.052	1.051	1.049	1.048	1.047	1.046	1.044	1.043	1.042	

TAFLA I: Réttindatöflur til framtíðar miðað við tryggingafræðilegar forsendur í lok árs 2021 (framhald)																		
Árleg lífeyrisréttindi fyrir hvert 10 þús. króna iðgjald																		
Aldur / Ár	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058
16	2.605	2.602	2.599	2.597	2.594	2.592	2.589	2.587	2.584	2.582	2.580	2.577	2.575	2.572	2.570	2.567	2.565	2.562
17	2.463	2.460	2.458	2.455	2.453	2.451	2.448	2.446	2.443	2.441	2.439	2.436	2.434	2.432	2.430	2.427	2.425	2.423
18	2.335	2.332	2.330	2.328	2.326	2.324	2.322	2.319	2.317	2.314	2.312	2.310	2.308	2.305	2.303	2.301	2.299	2.297
19	2.213	2.211	2.209	2.207	2.205	2.203	2.201	2.198	2.196	2.194	2.192	2.190	2.188	2.186	2.184	2.181	2.179	2.177
20	2.100	2.098	2.096	2.094	2.092	2.090	2.087	2.085	2.083	2.081	2.079	2.077	2.075	2.073	2.071	2.069	2.067	2.065
21	2.001	1.999	1.997	1.995	1.993	1.991	1.989	1.987	1.985	1.983	1.981	1.979	1.978	1.976	1.974	1.972	1.971	1.969
22	1.911	1.909	1.907	1.906	1.904	1.902	1.901	1.899	1.897	1.895	1.894	1.892	1.890	1.888	1.887	1.885	1.883	1.881
23	1.831	1.829	1.827	1.826	1.824	1.822	1.820	1.819	1.817	1.815	1.813	1.812	1.810	1.808	1.807	1.805	1.804	1.802
24	1.756	1.755	1.753	1.752	1.750	1.748	1.747	1.745	1.744	1.742	1.741	1.739	1.737	1.736	1.734	1.733	1.731	1.730
25	1.689	1.687	1.686	1.684	1.683	1.681	1.679	1.678	1.676	1.675	1.673	1.672	1.670	1.669	1.667	1.666	1.665	1.663
26	1.625	1.624	1.623	1.621	1.619	1.618	1.616	1.615	1.614	1.612	1.611	1.609	1.608	1.607	1.605	1.604	1.603	1.601
27	1.567	1.566	1.564	1.563	1.562	1.560	1.559	1.558	1.556	1.555	1.553	1.552	1.551	1.549	1.548	1.546	1.545	1.544
28	1.512	1.511	1.509	1.508	1.507	1.506	1.505	1.503	1.502	1.500	1.499	1.498	1.496	1.495	1.494	1.492	1.491	1.490
29	1.461	1.459	1.458	1.457	1.456	1.455	1.453	1.452	1.451	1.449	1.448	1.447	1.445	1.444	1.443	1.442	1.441	1.439
30	1.413	1.412	1.411	1.409	1.408	1.407	1.405	1.404	1.403	1.402	1.400	1.399	1.398	1.397	1.396	1.394	1.393	1.392
31	1.368	1.367	1.366	1.365	1.364	1.362	1.361	1.360	1.359	1.358	1.356	1.355	1.354	1.353	1.352	1.350	1.349	1.348
32	1.325	1.324	1.323	1.322	1.320	1.319	1.318	1.317	1.316	1.315	1.313	1.312	1.311	1.310	1.309	1.308	1.307	1.306
33	1.287	1.286	1.285	1.283	1.282	1.281	1.280	1.279	1.277	1.276	1.275	1.274	1.273	1.272	1.271	1.270	1.269	1.268
34	1.249	1.248	1.247	1.246	1.245	1.244	1.243	1.242	1.240	1.239	1.238	1.237	1.236	1.235	1.234	1.233	1.232	1.231
35	1.214	1.213	1.212	1.210	1.209	1.208	1.207	1.206	1.205	1.204	1.203	1.202	1.201	1.199	1.198	1.197	1.196	1.195
36	1.182	1.181	1.180	1.178	1.177	1.176	1.175	1.174	1.173	1.172	1.171	1.170	1.169	1.168	1.167	1.166	1.165	1.164
37	1.150	1.149	1.148	1.146	1.145	1.144	1.143	1.142	1.141	1.140	1.139	1.138	1.137	1.136	1.135	1.134	1.133	1.132
38	1.122	1.121	1.119	1.118	1.117	1.116	1.115	1.114	1.113	1.112	1.111	1.110	1.109	1.108	1.107	1.106	1.105	1.104
39	1.093	1.092	1.091	1.090	1.089	1.088	1.087	1.086	1.085	1.084	1.083	1.082	1.081	1.080	1.079	1.078	1.076	1.076
40	1.068	1.067	1.066	1.065	1.064	1.063	1.062	1.060	1.059	1.058	1.057	1.055	1.054	1.053	1.052	1.051	1.050	1.050
41	1.044	1.043	1.042	1.041	1.040	1.038	1.037	1.036	1.035	1.034	1.033	1.032	1.031	1.030	1.029	1.028	1.027	1.026
42	1.020	1.019	1.017	1.016	1.015	1.014	1.013	1.012	1.011	1.010	1.009	1.008	1.007	1.006	1.005	1.004	1.003	1.002
43	998	997	996	995	994	993	992	991	990	989	987	986	985	984	983	982	981	980
44	978	977	976	975	974	973	971	970	969	968	967	966	965	964	963	962	961	960
45	958	957	955	954	953	952	951	950	949	948	947	946	945	944	943	942	941	940
46	940	939	938	937	936	935	934	933	931	930	929	928	927	926	925	924	923	922
47	922	921	920	919	918	917	916	915	914	913	912	911	910	909	908	907	906	905
48	905	904	903	902	900	899	898	897	896	895	894	893	892	891	890	889	888	887
49	889	888	886	885	884	883	882	881	880	879	878	877	876	875	874	873	872	871
50	874	873	871	870	869	868	867	866	865	864	862	861	860	859	858	857	856	855
51	859	858	857	856	855	853	852	851	850	849	848	847	846	845	844	843	842	841
52	844	843	842	840	839	838	837	836	835	834	833	831	830	829	828	827	826	825
53	830	829	828	827	826	825	824	823	822	821	820	819	817	816	815	814	812	811
54	816	815	814	813	811	810	809	808	807	806	805	804	803	802	801	800	799	798
55	803	802	801	800	798	797	796	795	794	793	792	791	790	788	787	786	785	784
56	789	787	786	785	784	783	782	781	780	779	777	776	775	774	773	772	771	770
57	776	774	773	772	771	770	768	767	766	765	764	763	762	761	760	759	758	757
58	763	762	761	759	758	757	756	754	753	752	751	750	749	748	747	746	745	743
59	750	749	748	746	745	744	743	742	740	739	738	737	736	735	734	733	732	731
60	737	736	735	734	732	731	730	729	728	726	725	724	723	722	721	720	719	718
61	725	723	722	721	720	718	717	716	715	714	712	711	710	709	708	707	706	705
62	712	710	709	708	707	705	704	703	702	701	699	698	697	696	695	693	692	691
63	698	697	695	694	692	691	690	688	687	686	685	684	683	682	681	680	679	678
64	686	685	683	682	680	679	678	676	675	674	673	672	671	670	669	668	667	666
65	672	671	669	668	666	665	664	663	662	661	660	659	657	656	655	654	653	652
66	658	657	655	654	653	652	651	649	648	647	646	645	643	642	641	640	639	638
67	636	635	634	633	631	630	629	628	627	625	624	623	622	621	620	619	618	617
68	616	615	613	612	611	610	609	608	607	606	605	604	603	602	601	600	599	598
69	596	594	593	592	591	590	589	588	587	586	585	584	583	583	582	581	580	579
Jöfn innvinnsla	1.041	1.040	1.039	1.037	1.036	1.035	1.034	1.033	1.032	1.030	1.029	1.028	1.027	1.026	1.025	1.024	1.023	1.022

TAFLA I: Réttindatölur til framtíðar miðað við tryggingafræðilegar forsendur í lok árs 2021 (framhald)															
Árleg lífeyrisréttindi fyrir hvert 10 þús. króna iðgjald															
Aldur / Ár	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073
16	2.560	2.557	2.555	2.553	2.550	2.548	2.545	2.543	2.540	2.538	2.536	2.533	2.531	2.528	2.526
17	2.421	2.419	2.417	2.414	2.412	2.410	2.408	2.406	2.404	2.401	2.399	2.397	2.395	2.393	2.391
18	2.295	2.292	2.290	2.288	2.286	2.284	2.282	2.279	2.277	2.275	2.273	2.271	2.269	2.267	2.265
19	2.175	2.173	2.172	2.170	2.168	2.166	2.164	2.162	2.160	2.158	2.156	2.154	2.152	2.150	2.148
20	2.064	2.062	2.060	2.059	2.057	2.055	2.053	2.052	2.050	2.048	2.046	2.045	2.043	2.041	2.040
21	1.967	1.965	1.964	1.962	1.960	1.958	1.957	1.955	1.953	1.952	1.950	1.948	1.946	1.945	1.943
22	1.880	1.878	1.876	1.874	1.873	1.871	1.869	1.867	1.866	1.864	1.862	1.861	1.859	1.857	1.855
23	1.801	1.799	1.798	1.796	1.794	1.793	1.791	1.790	1.788	1.787	1.785	1.784	1.782	1.781	1.779
24	1.728	1.727	1.725	1.723	1.722	1.721	1.719	1.718	1.717	1.715	1.714	1.713	1.711	1.710	1.708
25	1.662	1.661	1.659	1.658	1.657	1.655	1.654	1.652	1.651	1.650	1.648	1.647	1.646	1.644	1.643
26	1.600	1.598	1.597	1.596	1.594	1.593	1.592	1.591	1.590	1.589	1.587	1.586	1.585	1.584	1.583
27	1.543	1.542	1.540	1.539	1.538	1.537	1.536	1.534	1.533	1.532	1.531	1.530	1.529	1.527	1.526
28	1.488	1.487	1.486	1.485	1.484	1.482	1.481	1.480	1.479	1.478	1.477	1.475	1.474	1.473	1.472
29	1.438	1.437	1.436	1.435	1.433	1.432	1.431	1.430	1.429	1.428	1.427	1.426	1.425	1.424	1.423
30	1.391	1.390	1.389	1.387	1.386	1.385	1.384	1.383	1.382	1.381	1.380	1.379	1.378	1.377	1.376
31	1.347	1.346	1.344	1.343	1.342	1.341	1.340	1.339	1.338	1.337	1.336	1.335	1.334	1.333	1.332
32	1.305	1.304	1.302	1.301	1.300	1.299	1.298	1.297	1.296	1.295	1.294	1.293	1.292	1.291	1.290
33	1.266	1.265	1.264	1.263	1.262	1.261	1.260	1.259	1.258	1.257	1.256	1.255	1.254	1.253	1.252
34	1.230	1.229	1.228	1.227	1.226	1.225	1.224	1.223	1.222	1.221	1.220	1.219	1.218	1.217	1.216
35	1.194	1.193	1.192	1.191	1.190	1.189	1.188	1.187	1.186	1.185	1.184	1.183	1.182	1.181	1.180
36	1.163	1.162	1.161	1.160	1.159	1.158	1.157	1.156	1.155	1.154	1.153	1.152	1.151	1.150	1.149
37	1.131	1.130	1.129	1.128	1.127	1.126	1.125	1.124	1.123	1.122	1.121	1.120	1.119	1.118	1.117
38	1.103	1.102	1.101	1.100	1.099	1.098	1.097	1.096	1.095	1.094	1.093	1.092	1.091	1.090	1.089
39	1.075	1.074	1.073	1.072	1.071	1.070	1.069	1.068	1.067	1.066	1.065	1.064	1.063	1.062	1.061
40	1.049	1.048	1.047	1.046	1.045	1.044	1.043	1.042	1.041	1.040	1.039	1.038	1.037	1.036	1.035
41	1.025	1.024	1.023	1.022	1.021	1.020	1.019	1.018	1.017	1.016	1.015	1.014	1.013	1.012	1.011
42	1.001	1.000	999	998	997	997	996	995	994	993	992	991	990	989	988
43	979	978	977	976	975	975	974	973	972	971	970	969	968	967	966
44	959	958	957	956	955	955	954	953	952	951	950	949	948	947	946
45	940	939	938	937	936	935	934	933	932	931	930	929	929	928	927
46	921	920	919	918	917	916	916	915	914	913	912	911	910	909	908
47	904	903	902	901	900	899	898	897	896	895	894	893	892	892	891
48	886	885	884	883	882	881	880	879	878	877	876	875	874	874	873
49	870	869	868	867	866	865	864	863	862	861	860	859	858	858	857
50	854	853	852	851	850	849	848	847	847	846	845	844	843	841	841
51	840	839	838	837	836	835	834	833	832	831	830	829	828	827	826
52	824	823	822	821	820	819	818	817	816	815	814	814	813	812	811
53	810	809	808	807	806	805	805	804	803	802	801	800	799	798	797
54	797	796	794	793	792	791	790	789	788	787	786	785	784	783	782
55	783	782	781	780	778	777	776	775	774	774	773	772	771	770	769
56	769	768	767	766	765	764	763	762	761	760	759	758	757	756	755
57	756	754	753	752	751	750	749	748	747	746	745	744	744	743	742
58	742	741	740	738	737	736	735	734	733	733	732	731	730	729	728
59	730	729	728	727	726	725	724	723	722	721	720	719	718	717	716
60	717	716	715	714	713	712	711	710	709	708	707	706	705	704	703
61	704	703	701	700	699	698	697	696	695	694	693	692	691	690	689
62	690	689	688	687	686	685	684	683	682	681	680	679	678	677	676
63	677	676	675	674	673	672	671	670	669	668	667	666	665	664	663
64	665	664	663	662	661	660	659	658	657	656	655	654	653	652	651
65	651	650	649	648	647	646	645	644	643	642	641	640	640	639	638
66	637	636	636	635	634	633	632	631	630	629	628	627	626	625	624
67	616,5	615,5	614,6	613,7	612,8	611,9	611	610,1	609,3	608,4	607,5	606,7	605,8	605	604,2
68	597,3	596,4	595,5	594,7	593,8	593	592,1	591,3	590,5	589,7	588,9	588,1	587,3	586,5	585,7
69	578,3	577,5	576,7	575,9	575,1	574,3	573,5	572,8	572	571,2	570,5	569,7	569	568,2	567,5
Jöfn innvinnsla	1.021	1.020	1.018	1.017	1.016	1.015	1.014	1.013	1.012	1.011	1.010	1.009	1.008	1.007	1.007

Tafla II: Breyting elliðífeyris þegar taka lífeyris hefst fyrir eða eftir 67 ára aldur

Hækkunar og lækkunarstuðlar			
Aldur	Margfeldisstuðull	Prósentubreyting	Breyting per mán
60	0,637	-36,3%	-0,32%
61	0,675	-32,5%	-0,35%
62	0,717	-28,3%	-0,38%
63	0,762	-23,8%	-0,41%
64	0,812	-18,8%	-0,45%
65	0,866	-13,4%	-0,53%
66	0,930	-7,0%	-0,59%
67	1	-	-
68	1,078	7,8%	0,65%
69	1,165	16,5%	0,73%
70	1,263	26,3%	0,81%
71	1,373	37,3%	0,92%
72	1,497	49,7%	1,04%
73	1,639	63,9%	1,18%
74	1,801	80,1%	1,35%
75	1,987	98,7%	1,55%
76	2,203	120,3%	1,80%
77	2,454	145,4%	2,10%
78	2,751	175,1%	2,47%
79	3,104	210,4%	2,94%
80	3,527	252,7%	3,53%

Reiknigrundvöllur réttindatöflu:

- Aldurs- og iðgjaldasamsetning sjóðfélaga á árinu 2021
- Kynjahlutföll: 63% karlar og 37% konur, reiknað sem hlutfall iðgjalda
- Sérhæfðar lífslíkur sem byggja á reynslu árin 2014 - 2018 á meðal sjóðfélaga. Gert ráð fyrir lækkandi dánartíðni til framtíðar skv. spá Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga árið 2021
- Sérhæfðar örorkulíkur sem byggja á reynslu sjóðfélaga árin 2010 - 2014

Viðauki B

Yfirlit um sérstakar breytingar á áunnum lífeyrisréttindum eftir gildistöku samþykktu Festu lífeyrissjóðs hinn 29. desember 2006, samþykktar á ársfundum sjóðsins, skv. greinum 7.3. og 7.4. í samþykktunum og 2. mgr. 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

1. 26. apríl 2007; samþykkt á ársfundi 4% hækkun allra áunninna lífeyrisréttinda sjóðfélaga í sjóðnum á árinu 2006 og fyrr. Hækkunin færð sem skuldbinding í réttindayfirlit sjóðsins í desember 2006 og öðlast gildi við greiðslu lífeyris frá og með janúarmánuði 2007, sbr. gr. 10.4. í samþykktunum.
2. 19. maí 2009; samþykkt á ársfundi 2,5% lækkun allra áunninna lífeyrisréttinda sjóðfélaga í sjóðnum á árinu 2008 og fyrr. Fært sem lækkun skuldbindingar í réttindayfirlit sjóðsins í desember 2008 og öðlast gildi við greiðslu lífeyris frá og með næsta mánuði frá ársfundi, sbr. gr. 10.4. í samþykktunum.
3. 19. maí 2009; samþykkt á ársfundi 2,5% lækkun réttindatöflu sjóðsins (Tafla I í Viðauka A við samþykktir sjóðsins), þrátt fyrir ákvæði gr. 10.1 í samþykktum hans um útreikning á réttindatöflu. Breytingin öðlast gildi 1. júlí 2009 að fengnu samþykki Fjármálaráðuneytisins.
4. 20. apríl 2010; samþykkt á ársfundi 5% lækkun allra áunninna lífeyrisréttinda sjóðfélaga í sjóðnum á árinu 2009 og fyrr. Fært sem lækkun skuldbindingar í réttindayfirlit sjóðsins í desember 2009 og öðlast gildi við greiðslu lífeyris frá og með næsta mánuði eftir að staðfesting Fjármálaráðuneytis þ.a.l. liggur fyrir.
5. 28. apríl 2011; samþykkt á ársfundi 3,6% lækkun allra áunninna lífeyrisréttinda sjóðfélaga í sjóðnum á árinu 2010 og fyrr. Fært sem lækkun skuldbindingar í réttindayfirlit sjóðsins í desember 2010 og öðlast gildi við greiðslu lífeyris frá og með næsta mánuði eftir að staðfesting Fjármálaráðuneytis þ.a.l. liggur fyrir.
6. 23. apríl 2013; samþykkt á ársfundi 4,0% lækkun allra áunninna lífeyrisréttinda sjóðfélaga í sjóðnum á árinu 2012 og fyrr. Fært sem lækkun skuldbindingar í réttindayfirlit sjóðsins í desember 2012. Lækkunin öðlast gildi við greiðslu lífeyris frá og með næsta mánuði eftir að staðfesting Fjármálaráðuneytis þ.a.l. liggur fyrir, þá 2% og 2% við greiðslu lífeyris 1. október.
7. 26. september 2022; samþykkt á aukaársfundi 10% hækkun áunninna lífeyrisréttinda sjóðfélaga í samtryggingardeild sjóðsins á árinu 2021 og fyrr. Hækkunin var færð sem áunnin skuldbinding í réttindakerfi sjóðsins miðað við desember 2021 og öðlast gildi við greiðslu lífeyris frá og með næsta mánuði eftir að staðfesting fjármála- og efnahagsráðuneytis þ.a.l. liggur fyrir.
8. 26. september 2022; samþykkt á aukaársfundi að innleiða nýjar dánar- og eftirlifendatöflur sem staðfestar voru af fjármála- og efnahagsráðherra í desember 2021 og koma í stað eldri taflna sem byggðu á reynslu árin 2014-2018. Breytingin öðlast gildi í samræmi við gildistökuákvæði í 25. gr. samþykktanna.

Vegna ofangreinds og til samræmis tillögu tryggingastærðfræðings sjóðsins skal endurreikna áunnin réttindi til ellilífeyris samkvæmt eftirfarandi reglum og skal sá útreikningur miða við 31.12.2021.

- a. Reikna skal áfallnar skuldbindingar sjóðsins vegna allra sjóðfélaga sem náð hafa 67 ára aldri, auk örorku- og makalífeyrisþega annarsvegar samkvæmt nýjum dánar- og eftirlifendatöflum og hins vegar samkvæmt eldri dánar- og eftirlifendatöflum. Útreikningarnir skulu miða við gildistöku nýrra taflna, sbr. 14. gr. nr. 391/1998. Áunnin réttindi sjóðfélaga samkvæmt hinum nýju dánar- og eftirlifendatöflum eru endurreiknuð þannig að áfallnar skuldbindingar samtryggingardeildar vegna þessa hóps verði sama hlutfall af áföllnum skuldbindingum samtryggingardeildar og þær voru samkvæmt eldri dánar- og eftirlifendatöflum.
- b. Með sama hætti og samkvæmt sömu viðmiðum skal reikna áfallnar skuldbindingar vegna annarra sjóðfélaga en tilgreinir í a-lið þessarar greinar, nema barnalífeyrisþega. Áunnin réttindi sjóðfélaga samkvæmt hinum nýju dánar- og eftirlifendatöflum eru endurreiknuð þannig að áfallnar skuldbindingar hvers fæðingarárgangs þessa hóps verði sama hlutfall af áföllnum skuldbindingum samtryggingardeildar og þær voru samkvæmt eldri dánar- og eftirlifendatöflum.

Þannig verða áunnin réttindi hvers fæðingarárgangs umreiknuð með þeim hætti að áfallnar skuldbindingar samtryggingardeildar vegna hvers fæðingarárgangs haldast óbreyttar samkvæmt nýjum dánar- og eftirlifendatöflum en áunnin réttindi lækka til samræmis við væntingar um lengri lífaldur, þó með þeirri takmörkun, að samanvegin heildaráhrif hækkunar og lækkunar vegna breytinga á tryggingafræðilegum forsendum leiði ekki til skerðingar á áunnum réttindum sjóðfélaga.

Áhrif á breytingu áunninna lífeyrisréttinda sem leiðir af 8. tölulið koma fram í eftirfarandi töflu:

TAFLA SEM SÝNIR BREYTINGU EFTIR ÁRGÖNGUM

Jöfnun áunninna réttinda þann 31.12.2021: Lækkun háð fæðingarári. Áunnin réttindi sjóðfélaga sem náð hafa 67 ára aldri, auk örorku- og makalífeyrisþega lækkuð um 2,9%.

Fæð. ár	Breyting	Fæð. ár	Breyting	Fæð. ár	Breyting	Fæð. ár	Breyting
2005	-9,1%	1992	-9,1%	1979	-9,1%	1966	-7,5%
2004	-9,1%	1991	-9,1%	1978	-9,1%	1965	-7,2%
2003	-9,1%	1990	-9,1%	1977	-9,1%	1964	-6,9%
2002	-9,1%	1989	-9,1%	1976	-9,1%	1963	-6,6%
2001	-9,1%	1988	-9,1%	1975	-9,1%	1962	-6,3%
2000	-9,1%	1987	-9,1%	1974	-9,1%	1961	-6,0%
1999	-9,1%	1986	-9,1%	1973	-9,1%	1960	-5,6%
1998	-9,1%	1985	-9,1%	1972	-8,9%	1959	-5,2%
1997	-9,1%	1984	-9,1%	1971	-8,7%	1958	-4,8%
1996	-9,1%	1983	-9,1%	1970	-8,5%	1957	-4,4%
1995	-9,1%	1982	-9,1%	1969	-8,3%	1956	-3,9%
1994	-9,1%	1981	-9,1%	1968	-8,0%	1955	-3,4%
1993	-9,1%	1980	-9,1%	1967	-7,8%		

Taflan hér að neðan sýnir samanvegin áhrif af 10% hækkun áunninna réttinda skv. tfl. 7 og aldurstengdri lækkun vegna lengri lífaldurs eftir árgöngum. Lífeyrisréttur 67 ára og eldri, svo og örorku- og makalífeyrisþega eykst um 6,8%.

Fæð. ár	Breyting	Fæð. ár	Breyting	Fæð. ár	Breyting	Fæð. ár	Breyting
2005	0,0%	1992	0,0%	1979	0,0%	1966	1,8%
2004	0,0%	1991	0,0%	1978	0,0%	1965	2,1%
2003	0,0%	1990	0,0%	1977	0,0%	1964	2,4%
2002	0,0%	1989	0,0%	1976	0,0%	1963	2,7%
2001	0,0%	1988	0,0%	1975	0,0%	1962	3,1%
2000	0,0%	1987	0,0%	1974	0,0%	1961	3,4%
1999	0,0%	1986	0,0%	1973	0,0%	1960	3,8%
1998	0,0%	1985	0,0%	1972	0,2%	1959	4,3%
1997	0,0%	1984	0,0%	1971	0,4%	1958	4,7%
1996	0,0%	1983	0,0%	1970	0,7%	1957	5,2%
1995	0,0%	1982	0,0%	1969	0,9%	1956	5,7%
1994	0,0%	1981	0,0%	1968	1,2%	1955	6,3%
1993	0,0%	1980	0,0%	1967	1,4%		

Ráðstöfun örorkuframlags 2011:

a. Auka skal réttindainnvinnslu sjóðfélaga sem nemur 3,6% iðgjalda þeirra. Réttindi skv. ákvæði þessu reiknast að fullu skv. reglum um aldursháða ávinnslu. Þessi réttindi skal auðkenna sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins og veita þau ekki rétt til framreiknings.

b. Greiða skal viðbótarlífeyri til lífeyrisþega annarra en barnalífeyrisþega sem nemur 3,6% af lífeyri þeirra. Viðbótarlífeyririnn greiðist mánaðarlega eins og annar lífeyrir. Þessi viðbótarlífeyrir skal merktur sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins.

Ráðstöfun örorkuframlags 2020:

a. Auka skal réttindainnvinnslu sjóðfélaga sem nemur 4,6% iðgjalda þeirra. Réttindi skv. ákvæði þessu reiknast að fullu skv. reglum um aldursháða ávinnslu. Þessi réttindi skal auðkenna sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins og veita þau ekki rétt til framreiknings.

b. Greiða skal viðbótarlífeyri til lífeyrisþega annarra en barnalífeyrisþega sem nemur 4,6% af lífeyri þeirra. Viðbótarlífeyririnn greiðist mánaðarlega eins og annar lífeyrir. Þessi viðbótarlífeyrir skal merktur sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins.

Ráðstöfun örorkuframlags 2022:

a. Auka skal réttindainnvinnslu sjóðfélaga sem nemur 4,0% iðgjalda þeirra. Réttindi skv. ákvæði þessu reiknast að fullu skv. reglum um aldursháða ávinnslu. Þessi réttindi skal auðkenna sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins og veita þau ekki rétt til framreiknings.

b. Greiða skal viðbótarlífeyri til lífeyrisþega annarra en barnalífeyrisþega sem nemur 4,0% af lífeyri þeirra. Viðbótarlífeyririnn greiðist mánaðarlega eins og annar lífeyrir. Þessi viðbótarlífeyrir skal merktur sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins.

Ráðstöfun örorkuframlags 2023:

a. Auka skal réttindainnvinnslu sjóðfélaga í samræmi við Töflu 1 í Viðauka B. Réttindi skv. ákvæði þessu reiknast að fullu skv. reglum um aldursháða ávinnslu. Þessi réttindi skal auðkenna sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins og veita þau ekki rétt til framreiknings.

b. Greiða skal viðbótarlífeyri í samræmi við Töflu 1 í Viðauka B til lífeyrisþega annarra en barnalífeyrisþega. Viðbótarlífeyririnn greiðist mánaðarlega eins og annar lífeyrir. Þessi viðbótarlífeyrir skal auðkenndur sérstaklega í réttindabókhaldbi sjóðsins.

Tafla 1

Ár	Lífeyrishækkunar	Réttindahækkunar
2023	3,3%	3,8%
2024	3,0%	3,9%
2025	2,5%	4,1%
2026	2,0%	4,4%
2027	1,5%	4,6%
2028	1,0%	4,9%
2029	0,5%	5,2%
2030	0,0%	5,4%